

SLOVENSKI PRIJATEL.

Izhaja enkrat
v mesecu.

Za cerkev, šolo in dom.

Velja na leto
3 fl. po pošti.

Št. 5.

15. maja 1856.

V. tečaj.

Pridiga za drugo nedeljo po binkoštih.

(Od velike večerje.)

„Nek človek je napravil veliko večerjo, in jih je veliko povabil.“ Luk. 14, 16.

U v o d.

Alite! da je bilo četrtek res lepo! Marsiktero keršansko serce se je veselja jokalo. Kaj smo neki obhajali? Spomin smo obhajali poslednje večerje. Znano vam je, da je Jezus četrtek zvečer, preden je petek na križu umerl, s svojimi učenci velikonočno jagne jedel. Ko so dovečerjali bili, oznani Jezus še enkrat svojim učencem, da jih bo kmalo zapustil, jih tolaži, jih milo opominja se ljubiti med seboj, in jim priporoča svojih naukov zvesto deržati se. Sedaj vzeme beli kruh v svoje roke, povzdigne svoje oči proti nebesom, izdihne do Očeta nebeškega, blagoslovi kruh, ga razlomi in učencem poda rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje Telo.“ Ravno tako prejme v svoje roke kelh, ga blagoslovi in učencem poda rekoč: „Vzemite in pijte iz tega vsi; zakaj to je moja kri, kri novega zakona, ktera bo za vas in njih veliko prelita v odpuščanje grehov.“ In kmalo po tem je pristavil besede: „To delajte v moj spomin.“ Tako je vsegamogočni Jezus kruh in vino v svoje telo in v svojo kri premenil in svojim učencem zaukazal, delati ravno tudi to. Spomin te velike in skrivne resnice smo veseli obhajali četrtek, ga pa tudi obhajamo še danes, da! ga obhajamo celih osem dni. Prav za prav bi se imel ta spomin obhajati veliki četrtek. To bi pa gotovo se ne spodobilo, tiste dni, ko Jezus tako grozno terpi in na križu umira, veselo in slovesno obhajati. Zatoraj je sv. cerkev ta veseli praznik preložila na druge dni, da se more prav iz celega serca veseliti in Jezusa v presv. zakramentu prav velicastno hvaliti in moliti. Tudi danes je sveta cerkev volje, Jezusa v presv. zakramentu častiti in moliti; to pricaojo molitve svete maše, to pricaojo besede danešnjega sv. evangelja. Zakaj zakrament presv. rešnega Telesa je tista velika večerja, ktero je bil po današnjem sv. evangelji nek človek napravil in jih veliko povabil. Zategavoljo hočem tudi jaz danes vam govoriti od zakramenta presv.

rešnega Telesa in od velike večerje ter pravim: Zakrament presv. rešnega Telesa je res velika večerja, zakaj:

1. Velik je gospod, ki nas vabi k večerji,
2. Velika je jed, ktera se uživlja pri večerji,
3. Veliko jih je, ki so povabljeni k večerji.

Čudno in skrivno resnico bom danes razlagal, zatoraj zvesto poslušajte!

Razlaganje.

Zakrament presv. rešnega Telesa je res večerja, ker jo je Jezus zvečer pred svojo smertjo ustavil, — je res gostija, ker jo je ustavil iz gole ljubezni, — je pa tudi velika večerja in velika gostija zavoljo tega,

1. ker je velik gospod, ki nas vabi k večerji.

Svoje dni je nekdo klical: „Pridite k meni, ki se trudite in ste obloženi, in vas bom pokrepčal in potolažil.“ Mat. 11, 28. Veste, kdo je tako klical, in kdo ravno tako kliče tudi še sedaj iz sv. tabernakeljna? Jezus Kristus je, ki nas vabi in kliče; — On edino-rojeni, kteremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji; — On večna Beseda, ktera je bila od vekomaj pri Bogu, in po ktereji je storjeno vse, kar je storjenega; — On, kterega je prerok Izaija na visokem tronu sedeti vidil in serafime mu trikrat sveto prepevljati slišal; — On, kterega je sv. Janez vidil na božjem tronu, in štiri dvajest starejšinov pred Njega na kolena padati in svoje zlate krone polagati pred njegov sedež. Kedar imeniten kralj ali cesar kako večerjo napravi svojim ljubim in znancem; oh to gre po vseh novinah, vse govori od te gostije. Kaj pa porečemo, ako Gospod vseh gospodov, kralj nebes in zemlje in stvarnik vseh stvari stopi vsred svojih stvari, in jim napravi večerjo? Ali mar ne bode to velika večerja? Tako imenitna in velika bo, da nobeden človeški duh tega misliti, nobeden človeški jezik izreči ne more. Sedaj pa pomislimo: kaj bi počeli, ako bi nas povabil na večerjo kak imeniten gospod. Alite, da bi nas to veselilo in častilo, da bi se gotovo dobro pripravili, lepo oblekli in spodobno pristopili? Kaka čast za nas, ko nas vabi sam večni Bog! Pa tudi kako bi se imeli skerbno pripraviti, kako ponižno in spodobno pristopiti k njegovej večerji! Zatoraj opravljajte, ljubi kristjani! vselej ponižni in zgrevani svojo spoved in tudi ravno pred sv. obhajilom še milo zdihujte: „O Gospod Bog! nisem vreden, da greš pod mojo streho!“ Kraljica Ester je svojega moža Asvera zagledala na veličastnem sedežu, in ustrašila se je, obledela in padla bi bila na tla, ko bi je ne bila držala njena služabnica. In kaj je odgovorila kralju, ko jo praša, zakaj da se je ustrašila. „Meni si se zdel kakor angel božji, in moje serce je pred tvojim veličastvom straha omedlelo,“ je rekla kral-

jica. Le angel se je Asver Esteri zdel, in vendar je strahu omedlela, kaj pa so angeli proti Jezusu, kateri nas vabi? Angeli pred Jezusom na tla padajo, svoje oblicja zakrivajo in mu pojó svete hvalne pesmi. Zatoraj se spodobi, da čisti in ponižni stopamo k večerji, h kateri nas vabi nar večji gospod, Jezus Kristus. Pa velika je večerja še dalej zavoljo tega,

2. ker je velika jed, ktera se uživlja pri večerji.

Zakrament presv. rešnega Telesa se imenuje nar večja skrivnost, skrivnost vseh skrivnosti, — in res čudna je jed, ktera se tu deli. Pri poslednji večerji je vzel Jezus kruh in vino v svoje presvete roke in izgovoril vsegamogočne besede: „To je moje Telo in to je moja kri.“ In — oh precudna skrivnost! kruh in vino sta se spremenila v živo Telo Jezusovo, ktero je bilo za nas darovano in v živo kri njegovo, ktera je bila za nas prelita. Pa čudež se je še le zacel, poslušajte dalej! Ako ravno je bitje čudnega kruha in vina vse spremenjeno, ostane zunajna podoba, to je kar gledamo, jemo in ošlatamo, vendar le podoba pravega kruha in vina. Hvalimo Jezusa usmiljenega! Tako nam je mogoče storil, uživati Telo in kri njegovo; saj je kruh in vino tista jed in pijača, ktero večkrat in radi uživamo. — Še nisem pri kraju, še imam govoriti od te cudne jedi! Da je Jezus Kristus — Sin živega Boga in sam vsegamogočni Bog — kaj takega storil, lahko verjamemo in spoznamo. Da pa je tudi slabemu cloveku bi rekel te vsegamogočne moči podelil, kaj pa sedaj porecemo? In vendar je temu taka. Zakaj pri poslednji večerji je svojim apostelnom in ucencem zapovedal ravno to delati, kar je On bil storil. In sedaj katoljski duhovniki po vseh altarjih celega sveta pri sv. maši preminjajo kruh in vino v presv. Jezusovo Telo in Kri. O Bog! kaj je vendar clovek, da si ga tako povišal in počastil! Poslušajte spet nov čudež! Jej posvečeni kruh ali pij posvečeno kri, prejmlješ vselej eno in tisto, uživljaš Jezusa Kristusa, pravega Boga in cloveka, s dušo in telesom, s kervjo in mesom. In razlomi posvečeni kruh na male kosce, in zajemi od posvečenega vina le samo kaplico, dobiš vendar celega Jezusa in celo sveto večerjo! Povejte mi, priserčni kristjani! kje je kej takega še na svetu? Ali ni sveta večerja res čudna in velika? Pa kaj še le porecete, ako slišite, kaj nam deli ta čudna in skrivna jed? Jezus je rekel: „Kdor je moje meso, in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem,“ Jan. 6, 57. Jezus toraj pride k nam, in prinese seboj vse, kar nam je na sv. križu pridobil: odpuščanje grehov, vso svojo neskončno ljubezen, čudno moč zoper dušne sovražnike in večno življenje: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje, in obudil ga bom sodni dan.“ Jan. 6, 55. Zatoraj tudi moli sv. kat. cerkev: „O sveta večerja, v ktorej se Jezus prejema, spomin njegovega ter-

pljenja obhaja, duša gnado in milostjo polni in nam zastava večnega zveličanja deli.“ Bog je izvoljeno izraelsko ljudstvo egiptovske sužnosti rešil in peljal v puščavo. Pa puščava kruha ni rodila. Bog jim mano iz nebes pošilja, da bi ne pešali na poti v obljubljeni deželo. Prerok Elij je bežal pred grozovitno kraljico Jezabelo. Pa skorej je že bilo po njem, ker ni imel nič jesti. Ves slab zdihuje k Bogu. Kar se ga naglo angel dotakne in pravi: „Na, Elij, vstani in jej,“ in Elij se je najedel in napil, da je mogel še 40 dni in noči daljno pot na goro Horeb storiti, brez da bi bil kej drugega jedel, III. kralj. 19. Tudi mi potujemo po puščavi te solzne doline, tudi naša pot proti nebeškemu Sionu je težavna in sterma. Pa Jezus nam je v presv. zakramentu zapustil take jedi in pijače, ktera nas podpira in nam pomaga, srečno dospeti v nebeški Jeruzalem. —

Tako čudna in velika je jed, ktera se nam deli pri sv. večerji. Kako je mogoče, da jo toliko kristjanov clo zanemarja, da le redko stopajo k mizi božjej? Oh to gotovo priča, da jim je le malo mar za večno izveličanje, da jih le skerbé druge reči, kakor svate, od katerih pripoveduje sv. današnje evangelje. Kako je mogoče, da toliko kristjanov le nekako merzlo stopa k tej veliki večerji in Bog hotel, da bi jih ne bilo veliko, ki dohajajo še clo nevredno! Strašne so besede sv. Pavla: „Človek naj sam sebe poskuša in potem naj še le je od tega kruha, in pije od te pijače; zakaj kdor jé in pije nevredno, si jé in pije večno pogubljenje, I. Kor. 11, 23. Sv. večerja, je velika večerja, zatoraj stopajmo radi, pogostoma in vredni k tej sv. večerji. Pa velika je sv. večerja še zavoljo tega:

3. ker jih je veliko, ki so povabljeni k večerji.

Mogočni Perzijski kralj Asver je napravil sila veliko veliko večerjo. Povabil je vse poglavarje in velikaše svojega obširnega kraljestva; pili in jedli so celih 180 dni. Ko je bila ta večerja pri kraju, je povabil vse svoje podložne od prvega do slednjega, in jim napravil gostijo na svojem grozno velikem vertu; Est. 1. Kaj ne, to je bila silno velika večerja, ker je bilo toliko svatov? Pa kaj je to proti velikej večerji, ktero je Jezus napravil in povabil vse ljudi vesoljnega sveta! Besede sv. Janeza veljajo tudi za večerjo presv. rešnega Telesa: „Vidil sem trumo, ktere nihče ni mogel prešteti iz vseh narodov in rodov, in ljudstev in jezikov“, skriv. raz. 7, 9. Šteje se na zemlji 1000 milijonov ljudi, ki so razne postave in barve, ki govoré raznih jezikov. Pa vsi ti milijoni so povabljeni k tej velikej večerji. Zakaj le en sam Gospod je, en kruh, eno Telo. Res je, da jih še okolj 800 milijonov ne pozna prave vere, in se še ne klanja pred usmiljenim Jezusom v presvetem zakramentu rešnega Telesa, —

pa vendar še čez 200 milijonov je katoljskih kristjanov, ki že sedaj v podobi belega kruha molijo svojega Boga in Odrešenika, stopajo veseli k velikej večerji in uživljajo njegovo presveto kri in Telo. In pri tej večerji ni kralja, ki bi bil previsok, in ni berača, ki bi bil preboren — vsi dohajajo k tej božjej mizi in vsi prejemajo en tisto jed. Tukaj nobeden ni bogat: zakaj vsi so tukaj pred Bogom prave reve in sirote, ktere Jezus Kristus milostljivo sprejema; tukaj nobeden ni ubog: zakaj vsi so tukaj pred Bogom drago odkupljene ovčice in svati nebeske gostije, ktero jim Jezus Kristus pripravlja; — so vsi le brati in sestre med seboj, brati in sestre Jezusa Kristusa in dediči nebeskega kraljestva. — Ali je mogoče, da je med temi svati prave kerščanske ljubezni le tako malo! Ali je mogoče, da bolj bogati in bolj imenitni svoje uboge brate zaničujejo in po strani gledajo? Ali je mogoče, da bolj borni in bolj nizki svoje bogate brate zavidovajo in sovražijo? Ljubezen je za kristjane vselej sveta, ja prva dolžnost: „Na tem bodo ljudje poznali, da ste moji učenci, ako se med seboj ljubite“, Jan. 13, 35. Ljubezen obujati je večkrat potreba. Posebno pa tedaj, kedar stopamo k tistej večerji, ktero nam vsem naš Gospod in Izveličar Jezus Kristus pripravlja. Saj je Jezus tudi pri poslednji večerji, ravno preden je zakrament presv. rešnega Telesa ustavil, posebno in goreče tole priporočal: „Novo zapoved vam dajem, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz ljubil vas“, Jan. 13, 34. Zatoraj, ljubi kerščanski brati! kedar greste k mizi božjej, znebite se vse in vsake jeze, odkritoserčno odpustite vsem, ki so vas *morebiti* razžalili, in ljubite se vsi med seboj prav po bratovsko; saj pri božjej mizi ni bogatih in ni ubogih, ni visokih in nizkih: tukaj so vsi le brati in sestre v Jezusu Kristusu, ktere bi imel vse vezati zlati pas kerščanske ljubezni!

S k l e p.

Sv. pismo pripoveduje, da se je David v neko votlino skrnil pred Savlom, ki je imel veliko več vojšakov in ga je hotel pokončati. Tu sem v votlino je dohajalo veliko revnih in žalostnih, kterim je David lepo in prijazno pomagal in jim bil pravi oče. Radi so se okoli njega shajale vseh sort reve in sirote. Nekaj let mine, in je bil povišan na kraljevski tron izraelskega ljudstva. Tu ga zagledajo ravno tiste reve in sirote v velikej časti in slavi. Pristopijo tudi sedaj k svojemu znanemu očetu. Kakor stare znance in prijatle jih je tudi sedaj v svojej bliščobi in višavi prijazno sprejel in pri sebi ohranil. — Tako tudi Jezus tukaj na zemlji med nami prebiva v bornej podobi belega kruha. Nas vse vabi k svojej večerji. Večerja je borna viditi pa je velika, — zakaj velik je gospod, ki nas kliče: Jezus sam, kralj nebes in zemlje. Idimo k njegovej večerji, — zakaj tudi on nam hoče deliti svojih obilnih gnad

in nam odpirati svojih nebeških zakladov. Deržimo se zvesto tega velikega gospoda; zakaj pride večer našega življenja, in pojdemo tje v večnost, kjer nam je pripravljena nebeška večerja. Tam bomo tudi mi njega zagledali v nebeški slavi na zlatem sedežu, in on bo nas spoznal kot svoje stare znance in prijatle, in nas posadil k svojej nebeški večerji. Amen.

Pridiga za tretjo nedeljo po binkoštih.

(Pokore ne odlašati. Govoril Fr. Ž.)

„On gre za zgubljeno ovco, dokler je ne najde.“ Luk. 15, 4.

U v o d.

Kakor hitro je človek, ki je sto ovec imel, vidil, da se je ena izmed njih zgubila, je pustil devet in devetdeset pod varstvom nekega pastirčeka, in je šel brez odlaganja zgubljeno ovco iskat. Kako pametno je storil ta človek, ker je kmalo šel zgubljene ovce iskat, zakaj ko bi bil odlagal, bi bila ovca v veliko nevarnost prišla, in on bi je težko kedaj najdel bil. Živinče bi bilo zmiraj naprej skakalo, se od svoje črede če dalej bolj odstranilo; kako lahko bi bilo v katero jamo padlo, ali bi pa bilo od divje zverine raztergano. — Ravno tako pametno je tudi žena brez odlaganja svoj zgubljeni denar iskala; zakaj bila bi se nekoliko zamudila, bi ga bil morebiti kdo drug najdel in obderžal, ali ona bi se zastonj trudila in skerbno iskala, in bi ga vendar najti ne mogla, ker se je v smetji pogubil. —

Glejte ljubi moji! s temi prilikami nam Jezus naš odrešenik svojo ljubeznivo skerb za naše duše na znanje daje, zakaj Jezus zastopi pod zgubljeno ovco in zgubljenim denarjem naše duše, ktere se tolikrat od njegove črede, svete matere katoliške cerkve, ločijo in v strašne berloge posvetnega truša zajdejo. Teh prilik se hočem jaz danes poslužiti, in nas nekoliko podbujati, naj bi svoje duhovne ovce veliko obrajtali. Smo bili kedaj tako nesrečni, da so se naše duše po grehu od svojega pastirja in od svoje črede v posvetni truš zgubile, oh ne mudimo več taistih po resnici pokori zopet iskati.

Grešnik! tako jaz dans tebi klicem, ne odlagaj pokore, zakaj, odložena pokora je:

1. nevarna,

2. težavna.

„Moje besede niso moje, ampak njega, ki me je poslal — srečen, kdor jih posluša in v svojem sercu ohrani; začnem v imenu Jezusovem.

Razlaganje. V vedel, ali se je odpravil na ...

1. Kdor pokoro odlaga, se v nevarnost poda, se nikdar več ali pa težko kedaj spokoriti. Če kako delo, na katerem je veliko ležeče, vendar enkrat opravljeno biti mora, mora vendar taisti, ki ga odlagati misli, tudi zagotovljen biti, da v nobeno nevarnost ne pride delo clo opustiti, ali kar pa ravna nespametno in prederzno. Kmet bi imel naj lepše vreme svoje polje posjati, pa iz strahu, da bi se utrudil, čaka in odlaga tako dolgo, da je že morebiti setva nemogoča. Mornarju naj priličnejši veter piha, se s svojo barko v dalno morje podati, in le odlaga svojo barko od primorja odriniti, akoravno mu vendar prihodno vreme znano ni. Povejte meni ljubi kristjani! ali so taki ljudi previdni in pametni? Ali se jim ne more vse drugače prigoditi, kakor so si namenili morebiti k svojej lastnej škodi?

Je li pa grešnik, ki sedaj pokoro odlaga, in se spokoriti noče, tudi zagotovljen, da se bode pozneje spokoril? Pokora je za njega delo neskončno imenitno; zakaj brez pokore ni večnega izveličanja za grešnika. Pokora je njega delo, katero se enkrat opraviti mora, ali kar je na veke zgubljen — tukaj se spokoriti ali pa tamkej na večno se pogubiti — je neogibljivo. Kdo človeku, prašam dalej, tudi dober stoji, da bode pokoro, katero zdaj clo opušča, drugokrat delati mogel? Nekteri misli, da je zagotovljen, in sam sebe golfá. Jaz se že hočem spreobrniti, pravi sam pri sebi, le samo sedaj še ne, moja mladost še cveti, moji udi so še zdravi in močni, svet me še preveliko mika i. t. d. Koliko jih je, ki po mojem živijo, in vendar se enkrat spokoriti mislijo. Koliko jih je bilo, ki so še hujše in slabše živeli kakor jaz, in vendar so sedaj veliki svetniki v nebesih, in se svetijo kakor zvezde na nebu. Tako govori mladeneč, ki se je na široko cesto pregrešnega življenja podal, na kateri hiti proti peklenskemu breznu, kakor bi za nobeno zapoved ne vedel. Tako govori deklica, ki po smradni cesti gerde nečistosti k zakonskemu stanu dirja. Tako govori skopin, ki neprenehoma, krivično blago na kupe spravlja; — tako pijanec, ki pijaco v se vlija in svojo vest oglušá. In kader jih glas pridgarja in spovednika opominja svoje življenje poboljšati, zavpijejo kakor krokar: jutre, jutre! oni odlagajo svojo pokoro od dneva do dneva, od tedna do tedna, od leta do leta, ja velikokrat do smertne postelje. In kako so si svesti, da se bojo enkrat gotovo spokorili? Bati se jim je treba, da se jim pri njih vpitju taka ne prigodi, kakor vrani, katero je Noe po vesoljnem potopu iz barke spustil. Ona ni prišla več nazaj, ker se je na cerklinah mudila, kakor sv. Avguštin in Krizostom mislita. O vi posvetni in v pozemeljski truš zamišljeni ljudje, kedaj hočete pokoro delati, se v barko svojega zveličanja vrniti, ker ste že tako dolgo se pasli na cerklini pregrešne

slasti?! Ali ne bote kakor Noetova vrana, ktera se je cerklina preobjedla, na vekomaj poginili? —

Ali bote pa tudi vi, ki zdaj pokoro odlagate, pozneje časa in gnade k pravi pokori imeli? Te dve reči: čas in gnada ste k pravi pokori neobhodno potrebne. Zatoraj vas prašam, bote li tudi časa imeli pravo pokoro delati? Že ajdovski modrijan Seneka hoče, naj bi mladi in stari ljudje prav pogosto konec svojega življenja v misel si jemali. „Zakaj mi vsi moramo umreti, pa ta dolg ne plačujemo, kakor da bi obresti odrajtali. Zakaj obresti se le ob odločenem času tirjajo, pa naše življenje se zamore vsaki trenutek od nas tirjati.“ Mi nismo svojega življenja v najem dobili, ampak Bog je gospod našega življenja, in kedarkoli hoče, zamore od nas terjati ga. In ti neskerbni cloveki! ki še več časa grešno živeti želiš, kje imaš pismo za to, da bodeš tisti čas doživel, v katerem misliš ostro pokoro delati? Ali ne moreš že poprej umreti? Ali se mladenčem ni treba smerti bati. Tudi v rudečem jabelku zamore červ skriti se, ki ga kmalo obje. Smert ne gleda na starost, ona mlade in stare pobira. Zatorej nas Jezus ostro opominja rekoč: „Čujte, ker ne veste ne dneva ne ure. Bodite pripravljeni; zakaj sin clovekov bo prišel ob uri, ko je ne bote mislili.“ In Jezus ne govori samo starim, ampak vsem. Tudi naj terdniši in nar močnejši ni zagotovljen, da bo le en sam den preživel, nobeden ne more od papeža pisma dobiti, da umerl ne bo, pravi pobožni Kempčan.

In ako tudi taisti, ki svojo pokoro na stare dni odlaga, v resnici starosti včaka, prašam: ali bo po svojem pregrešnem življenju tudi potrebne gnade imel, da bi se prav spokoril, tiste gnade, ktere se je tolikokrat nevrednega storil? O dobro vem, s čem se tak clovek tolaži: „Saj je Bog vselej milostljiv, on bi ne mogel grešnikom veče milosti skazati, kakor po današnjem svetem evangelju. Mnogim in nar večim grešnikom je že usmilenja skazal. David, kralj Manases, razbojnik na desni strani, Marija Magdalena in drugi nekdej veliki grešniki, se sedaj kakor svetniki častijo. In kdo bi nad božjo milostjo obupal?“ Jaz pa odgovorim, naj veči grešnik se zamore spokoriti, ki se resnično popboljšati misli, ali hoče se pa taisti resnično spokoriti, ki svoje spreobnjenje na prihodne dni, kterih si svest ni, odlaga? Ali ne greši tak prederzno na božjo milost, in se taiste nevrednega stori? Res je, da se je že veliko grešnikov po velikih grehah spokorilo, pa še več jih je, ki niso pokore delali. David je ves zgrevan svoje grehe objokal, pa njegovi sinovi so mladi in nespokorni umerli. Kralj Manases je po 45 pregrešnih letih ostro pokoro delal, pa Amon, njegov sin, je bil v grehah umorjen. Ako je Peter, ki je Kristusa trikrat zatajil, milosti zadobil, je Judež strašno končal; ako je bil desni razbojnik v sv. raj vzet, je

bil levi v pekel pokopán. Tedaj je zmirom velika nevarnost, da iz pozne in odložene pokore naposled vendar nobene pokore ne bo. In ta nevarnost je večja, ker je odložena pokora toliko težavna.

2. Grešnik, zakaj nočeš zdaj prave pokore delati in resnično svojega življenja poboljšati? Zdaj, dokler si še zdrav, dosti časa imaš, in ti Bog potrebno gnado ponuja? Grešnik odgovori: da se mu pokora pretežavna zdi. Jaz bi se moral celo spreobrniti, starega grešnega človeka sleči in novega obleči, grešno znanje opustiti, krivično blago nazaj dati, sovražtva se znebiti, hudo navado pijančevanja in kletve zapustiti. In vse to se ne more brez velikih težav storiti; te težave so, zakaj da moja slaba in spačena natora pred pokoro trepeče. Tako govori ves omamljeni grešnik. In jaz tebi nasproti stavim: Ljubi prijatelj v resnici prava pokora ima veliko težav, vendar če ti svojo pokoro odlagaš, ali ne bojo tvoje težave še večje prihajale, in tvoje poboljšanje bo nemogoče. Ti boš s pregrešno navado železno srajco oblekel, ktera se kmalo raztergati ne da. In če tudi pokoro nekterokrat poskusiš, te bo vendar grešno življenje sopet mikalo. Izraelci so uživali v puščavi sladko nebeško mano, in vendar so po smerdljivem egiptovskem česnu hrepeneli, kterega so bili navajeni. O kako težko je stare pregrešne navade izruvat! „Za staro bolezen boš težko zdravnika našel, že o začetku si moraš dobrega zdravila priskerbeti.“

Jaz v resnici ne vem, zakaj taisti, ki pokoro odlagajo, mislijo, da čez več časa ne bodo toliko težav imeli kakor zdaj, če začnejo pokoro delati. Oni pravijo: Človek je v starosti bolj zastopen in pameten, da ložeje spozna, kako nevarno je za njegovo zveličanje in kako potrebna je pokora, dalej skušnjave nimajo več moči, in tudi grešnih priložnost ni več. Pa kaj hočejo nespokorni grešniki s tem reči? Kakor se vidi toliko, da nočejo takrat več grešiti, kader več ne morejo. O ljubi moji! to ni resnična pokora! po tem takem ne zapusti hudobnež svojih pregeh, marveč grehi njega zapustijo. Povej mi grešnik! kako se boš enkrat ložeje spokoril, kakor sedaj? Ali misliš, da ti bo Bog več milosti podelil zato, ker si ga večkrat in huje žalil? Ali te bo hudič manj nadlegoval, zato ker si več časa njegov sužen bil? Ali misliš, da bo tvoja spačena natora več moči imela premagati, ker si že toliko let svojemu hudemu poželjenju stregel in svoje meso razvadiril?

Ako grešnika prašam, ki pred nekimi leti nobenih nečistih misel imel ni, zakaj ravno zdaj svojemu pregrešnemu nagnjenju streže, kaj potreče? V tvoji mladosti nisi mogel kaplice vina prenesti, zakaj si ravno zdaj pijanec postal? Poprej se ni slišala nobena nespodobna beseda iz tvojih ust, zakaj je ravno zdaj tvoj govor le kletva in rotnenje? Ako to grešnika prašam, bo meni odgovoriti moral: Huda navada je kriva, te zapustiti ne morem več. Poglejte ljubi moji! zdaj grešnik hude navade

ne more premagati, kako jo bo enkrat premagal, kader bo železna srajca. Skušnjave so o začetku še majhne, in vendar človeka premagajo, ako se jim močno ne zoperstavi, kako jih bo premagal, kader ga bojo kakor dereči levi napadale. O kako malo se je na pozno pokoro zanesiti! Slišite strašen izgled take pokore, ki nam ga sv. pismo od kralja Antioha v stari zavezi pred oči stavlja. On je bil bezbožen in velik grešnik, vendar je preganjal pravoverne, oskrunil božji tempelj, veliko Judov umoril, ki se veri svojih očakov niso odpovedali, kakor od sedem makabejskih bratov in njih materé vemo, in vendar se naposled pokoriti začne. Neozdravljiva bolezen ga zadene, oglušena vest se spet oglasi, on začne Boga in sam sebe prav spoznati, in ves ponižen govori: „Pristojno je, da je trohljivi človek Bogu podložen, in se zoper svojega naj večjega gospoda ne povzdiguje.“ On hoče Jeruzalemsko mesto sovražnikov rešiti, in na visoko stopnjo povzdigniti. On hoče judovski tempelj drago okinčati, svete posodve tje poslati, in vse za božje darove iz lastnega premoženja dati. On sam hoče judovsko vero prevzeti in po vsej deželi oznanovati, kako mogočen da je pravi Bog. On sam prosi Boga milosti, kdo bi ne mislil, usmiljeni Bog, ki je Nabuhodonozor-ju in Manase-su prizanesel, bo tudi temu zgrevanemu kralju prizanesel? Kaj je bilo na njegovi pokori graje vrednega? Še pri zdravi pameti, ves ponižen in ves prave terdne volje začne pokoro delati. Oh ljubi moji! njegova pokora ni bila resnična, ker je le bil po bolečinah k taisti prisiljen. Hudobnež je prošil od Boga usmiljenja, od kterega vendar nobenega usmiljenja ni upati imel“, pravi sv. pismo. On je v ptujih krajih na hribih strašne smerti umerl. O grešnik! poglej strašen izgled — pokora, ktero zdaj odlagaš, se ti bode enkrat ne samo težka, ampak kakor nemogoča zdelala.

S k l e p.

Dokler še živimo, ljubi moji! in smo pri zdravi pameti, je čas, da se spokorimo, vendar ali se bomo kedaj spokorili, to je negotovo. Odložena pokora je vselej nevarna, ker dostikrat časa in gnade pomanjuje. Odložena pokora je tudi zmirej težavniša, in zadajčie nemogoča, kader je že grešna navada, kakor staro drevo močna narasla. Zatorej, ljubi moji! delajmo pokoro, zakaj tudi le malo časa odlagati, nam pokoro nevarno in težavno dela, in vendar je tako imenitna, je potrebna za večno izvelicanje. Hišni gospodar je res tudi tistim plačilo dal, ki so ob ednajsti uri prišli v vinograd delat, vendar zavolj te dobrotljivosti naj nobeden poboljšanja svojega življenja na stare dni ne odlaga. Vtisnite si globoko lepe besede svetega Augustina: „Pridi, kaderkoli si po-

poklican (povabljen). Si ob šesti uri poklican, pridi pridi! Hišni gospodar je tudi tistim, ki so še le ob ednajsti uri prišli, plačilo obljubil, vendar ednajste ure obljubil ni.“ Amen.

Pridiga za šerto nedeljo po binkoštih.

(Delati v imenu božjem.)

„Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič vjeli; na tvojo besedo pa bom vergel mrežo.“
Luk. 5, 5.

U v o d.

Danešnje sv. evangelje nam Jezusa Kristusa zraven Galilejskega morja pokaže. Lep in živ je bil ves kraj okoli imenovanega jezera, veliko mest in vasi je stalo ob bregu, prijazni griči in hribci so se tu in tam pomaljali in zelene gore so rodovitno deželo obdajale. V tem kraju je Jezus naj rajši bival, ljudi učil in čudeže delal. Tudi naj več njegovih učencev je bilo tukaj doma. Ravno na tem jezeru vidimo danes Jezusa ljudi učiti in velik čudež storiti. Stopil je Jezus v Simonov čoln in ga je prosil, malo od kraja odriniti. In je sedé množice iz čolna učil. Pa danes Jezus noče le samo učiti, temuč tudi svojo mogočno roko pokazati in posebno ribičem hoče veliko veselje napraviti. Zatoraj reče Simonu: „Pelji na globoko, in verzite svoje mreže.“ Žalosten Simon odgovori: „Učenik! vso noč smo delali, in nismo nič vjeli, na tvojo besedo pa bom vergel mrežo.“ In glejte čudo! Zajeli so toliko rib, da se je njih mreža tergala. Kar ste sedaj slišali, pripoveduje nam danešnje sv. evangelje. Obstojmo nekaj časa pri tem, kar se je na Galilejskem morju zgodilo. To je živa podoba našega življenja. Simon Peter in njegovi tovarši so ribili in se trudili celo noč, pa niso nič vjeli, niso si nič pridobili. Koliko jih je kristjanov, ki se pobijajo in trudijo noč in dan, pa vse je le prazno, pridobijo in pridelajo si le nekaj malega za časno življenje, za večno pa čisto nič, tudi trohice ne. Zakaj da neki tako? Poglejmo ribiče v svetem evangelju. Jezusa ni bilo pri njih, zatoraj so delali celo noč zastonj. Pa prišel je Jezus, ukazal jim mreže vreči, in Peter jih verže v Jezusovem imenu, in srečni pa bogati so bli. Kar vas tukaj, kerščanski poslušavci! pred seboj vidim, ste vsi poklicani delati, truditi se in tako svojimi rokami kruha služiti si. Da bote srečno delali, vam danes rečem: Delajte kakor je delal sv. Peter, delajte v imenu božjem. Sv. Peter je pa, kakor nam pravi danešnje sv. evangelje,

1. delal pridno,

2. delal zaupno

3. delal ponižno. Tako delati, se pravi delati v imenu božjem.

Vsi smo delavci Očeta nebeškega, vsi toraj zvesto poslušajmo danešnji nauk.

Razlaganje.

Kakor nam pripoveduje današnje sv. evangelje je sv. Peter vso noč delal, se je vozil po jezeru, metal svojo mrežo, proti jutru svoj čoln h kraju potegnill in mreže izpiral. Gotovo sv. Peter in njegovi tovarši tudi po dne niso polegali in pospavali, temuč kakor nam spet sv. evangelje priča, je sv. Peter Jezusove nauke zvesto in marljivo poslušal in na Jezusovo besedo tudi po dne mreže vergel. To vse nam živo dokazuje:

1. da je sv. Peter delal pridno, delajmo tudi mi pridno!

Vsaka stvar na svetu dela svoje delo: poglejmo ljube cvetlice in žita, kako rastejo, poganjajo, cveté in svoj sad donasajo; poglejmo drobne ptičice, kako veselo letajo in prepevljajo, gnezdiijo in plodijo. Vsaka mertva in neumna stvar dela svoje opravila in spolnuje svoje dolžnosti. Veste, zakaj da je Bog človeka stvaril? Naj da tukaj na zemlji pridno dela in spolnuje svoje dolžnosti: „Zemlja ti ne bo več rada svojega sadu dajala; ternje in osat ti bo rodila in s potom svojega obraza si boš moral kruh služiti, dokler se v prah verneš, iz kterega si vzet,“ I. Mojz: 3, 19. Zatoraj, tudi pravi sv. Pavl: „Kdor noče delati, tudi naj ne jé, II. Tes. 3, 10. Božja volja je toraj, da človek dela in si tako služi svoj kruh in srečen tisti, kteri to dolžnost zvesto spolnuje! Človek, ki pridno dela in se trudi, je bolj zdrav in vesel, jesti in spati mu sladko diši, ni treba mu stradovati, vsakdo ga spoštuje in ljubi, in ako ga zadene kaka nesreča, mu sosedi ljubeznivo priskocijo. In kaj občuti brumno serce skerbnege očeta, ko vidi svojo ljubo ženkico in svoje nedolžne otročice pošteno oblečene in dosti nasičene! Pa vse to še ni vse, kar si pridobi priden delavec. Sv. Kasijan pravi: „Kdor dela, tega skuša le en sam hudič; kdor pa postopa, tega jih pa skuša sila veliko.“ Delavni človek se toraj tudi ložej greha ovaruje in svojo dušo izveliča. Njemu ni treba drugih nadlegovati in beraciti, ni treba legati in goljfovati, ni treba zmikovati in krasti: „Memo njive, ktera je lenuhova, memo nograda, ki je neumnežev, sem šel: vse je bilo plevelom obraščeno, osat se je vidil povsod, kamnata ograja je bila poderta. Gledati tako pustinjo sem v misel si vzel: Še malega kaj spati, še troho podremati, kterikrat se stegniti — hlop! skoraj priderči ubožstvo kakor razbojnik, — tako pripoveduje modri v sv. pismu, pri. 24, 30. Zatoraj, ljubi poslušavci! resnica je, da morate težko delati do kervavih žulov, delati, da vam kosti pokajo. Pa vendar ne bodite jezni ali nevoljni; delati in pridno delati je božja volja in zapoved, je vaša sveta dolžnost in velika sreča za časno in

večno življenje. Poglejte sv. Petra: delal je po dne, ribil je po noči, delal je pridno, — oh tudi mi pridno delajmo! Kedar ura bije in nas kliče na delo, izdihnimo veseli: „Bog me spet kliče na delo, zgodi se volja božja, saj je delati moja časna in večna sreča, hočem toraj pridno delati!“ — Pa to za nas kristjane še ni dovolj, da delamo pridno; pogledjmo sv. Petra, on

2. je delal zaupno, delajmo tudi tudi mi zaupno.

Ribiči so lovili celo noč in se ve da so žalostni izpirali svoje mreže, ker niso nič vjeli. Ko je pa Jezus Petru ukazal mrežo vreči, se on ne obotavlja, ne izgovarja, da bode tudi sedaj vse zastonj, temuč zaupaje na Jezusovo moč in oblast reče: „Na tvojo besedo bom vergel mrežo.“ In glejte ni zastonj zaupal in se dela poprijel: „Zajeli so toliko rib, da sa je njih mreža tergala.“ Kdo bi se res ne veselil in čudil slišati, da so ribiči toliko rib zajeli? Kdo bi pa tudi ne izdihnil: „Oh! da bi pač tudi jaz bil pri svojem delu tako srečen!“ Veš kaj imaš storiti, ljubi kristjan! da tudi tebi delo pojde srečno iz pod rok: Reci vselej, kakor je rekel sv. Peter: „Gospod! na tvojo besedo, v tvojem imenu se lotim svojega dela; zaupaj na Boga, bodeš vidil, tudi tvoje zaupanje ne bo te goljfaló. Sv. Bernard pravi: „Tri reči so, na ktere se moje zaupanje naslanja: prvo je, da nas je Bog prevzel za svoje otroke, drugo, da je Bog večna resnica, ki ne more goljfatí, in tretje, da je Bog vsegamogočen, ki za more dati, kar je obljubil.“ Kolikorkrat toraj se na delo podaste, obujajte in oživljajte svoje zaupanje. Ali pa tudi veste, kaj je nam storiti, da od Boga tudi prejememo, kar upamo: „Prosíte, je Jezus sam učil, prosíte in se vam bo dalo; iščíte in bote našli, terkajte in se vam bo odperlo,“ Luk. 11, 9. Nikoli toraj ne smete pozabiti, že preden delati začnete, Boga lepo prositi saj kratko pa serčno in iskreno, naj da vas razsveti, vam pomaga in vam blagoslovi, kar delate; pa tudi pri vseh svojih opravilih imejte roke svoje pri delu, serce svoje pa pri Bogu v nebesih. Ni se čuditi, da marsikteri tuhta in dela, se trudi in trupi noč in dan, pa vendar mreža njegova je le koj prazna, vse njegovo delo nima teka. Ljubi moj! zakaj da pa pozabiš, tistega v misel jemati in prositi, od ktereга dohaja vsak dober dar in vsako popolno darilo? Ni se čuditi, da se pri marsikteri hiši pobijajo od svita do mraka, pobijajo ljudje in živina, — pa vendar gre le vse rakovo pot. Oh ljubi moji! zakaj se pri svojem delu in trudu ne spominjate Očeta nebeskega, ne prosite ga, ne hvalite ga, temuč le žalite ga pri svojem delu? Nekemu kmetu le količkaj ne gre vse prav ročno in po volji, — slišite ga, kako se togoti, kako divja in preklinja. Tam pri uni hiši sedijo hlapci in dekle pri nekem delu, tudi gospodar in gospo-

dinja je zraven, in še clo tudi otroci. Pa poslušajte, kaj vganjajo in kaj govorijo, — mislil bi človek, da so ajdi in neverniki, od takih reči se pogovarjajo, ktere bi se pri kristjanih še imenovati ne imele, in ktere nedolžne serčica pričujočih otrok kazijo in kužijo! Povejte mi, kako zamorejo taki ljudje upati in pričakovati, da bode neskončno sveti Bog pri njih ostal, in jim delil svoje obilnosti in svojega bogastva. Če kdo vas za kako reč prosi in jo od vas imeti želi, alite da mora vam priti lepo in prijazno, Bog obvari, da bi vas le kolicakaj razzalil. Vi pa potrebujete vse od Boga, upate in pričakujete vse od njega, in se podstopite, ravno tedaj žaliti ga, ko hočete, da vam bi pomagal in vaše dela in opravila blagroval: „Gnusoba je Bogu življenje hudobnega, rad pa ima tiste, kteri se ga bojé, prip. 15, 9. Ne pozabite toraj nikoli, pred delom Boga prositi in tudi pri delu njega se spominjati; po tem zaupajte v Boga, vaše delo bo obrodilo obilnega sadu, kakor danes vidimo pri sv. Petru, ki je delal zaupno; on je pa delal ponižno, delajmo tudi mi ponižno. Ribici so zajeli toliko rib, da so napolnili oba čolna, tako da sta se topila. Simon Peter viditi, kaj se je zgodilo, pade Jezusu h kolenom rekoc: „Gospod! pojdi od mene, ker sem grešen človek“. Spoznal je toraj sv. Peter, da tolika sreča pride le od Boga, da ni sedaj morebiti bolj varno in modro svojo mrežo vergel in vlekel, temuč spoznal je, da je le vsegamogočni Bog njegov lov blagoslovil tako obilno, da on — grešen človek — ni tolike sreče in milosti vreden. Ponižno se je sv. Peter obnašal po svojem delu. Oh da bi se tega učili tudi mi kristjani! Znano je nam, kar pravi sv. Pavl: „Ne kdor se je, ne kdor poliva, je kaj, temuč Tisti, ki rasti daje — Bog“, I. Kor. 3, 7. Tega pa ljudje naj rajše zabijo in v nemar puščajo; prosijo še koj radi, tudi pri svojih opravlilih še včasih Boga se spominjajo, — tega pa, da bi se za prejete dari in dobrote zahvalili, tega pa malokedaj vidiš: „Kaj imaš človek, da bi ne bil sprejel; ako si pa sprejel, kaj se bahaš, kakor bi ne bil sprejel?“ I. Kor. 4, 7. Zategavoljo ne zabite po dokončanem delu ponižnim biti! Ne mislite: Sem jo pa vendar še modro zadel, imam pa vendar še koj zdravo pamet in terdno voljo, ta in uni bi je ne znal in ne mogel tako modro obrniti. Tako misliti ali govoriti je po ajdovsko, po keršansko je le klicati z Davidom: „Nikar nam, nikar nam, ampak tvojemu imenu, o Gospod! bodi čast in slava“, ps. 113, 1. Ako smo delo srečno dognali, bodimo ponižni in hvaležni: ponižna hvaležnost srečo podpira, nehvaležnost jo pa podira; zakaj: „Bog se prevzetnim ustavlja, in le ponižnim svojo milost deli“, Jak. 4, 6. — Pa velikrat se godi, da se trudimo in npenjamo vse žile, vendar sreče le ni; zdihovati mora marsikteri: Gospod! delal sem cel dan, cel mesec, cele leta, pa nisem nič vjel! Kaj je nam

mar tedaj početi? Ali gre mar tedaj jezati se in mermrati, — ali mar drugim, katerim ljube sonce božje milosti in sreče prijazniše sije, oponašati in zavidovati, — ali mar roko križema deržati in delo pustiti? Vse to se kristjanom ne spodobi. Tukaj mi na misel pride, kar se od nekega prebrisanega fanticka bere. Prinesel je namreč ta fant papežu podobo prekrasne cerkve sv. Petra v Rimu. Njegov oče jo je bil nacertal in njegov fant papežu nesel. Papež Julij II. viditi to prekrasno podobo, ves vesel prime fanta za roko, ga pelje k svojemu omaricku, odpre nek pridalček, v katerem je bilo polno zlatov in reče: „Na! ljubi moj, zagradi, kolikor se ti zljubi; zakaj nekaj prav lepega si mi prinesel.“ Fantiček pa papeža debelo pogleda in reče: „Sveti oče! koj vi zagrabite, vi imate večjo roko!“ — Recimo tudi mi tako: Oče nebeški! koj ti sam nam dajaj, kolikor in kedar se ti zljubi! tvoja roka je neskončno močena in neskončno dobrotljiva! Bote vidili: o pravem času nam bo Bog priskočil in pomagal; Kjer pritiska huda sila, — tam je blizo roka mila! In ljubi kristjani! prav za prav nobeno delo, če je bilo prav pokersčansko storjeno, ni zgubljeno. Ali mar Bog ni vidil, da si mu zvesto služil, lepo spolnoval svojih dolžnost, ali mar ni slišal, da si ga prosil in na pomoč klical? Bog je vidil tvoje žule, slišal tvoje zdihljeje in štel tvoje solze: tukaj ti jih pa ni poplačal, — veš, kje ti bode vse to obilno poplačal? Tam v presrečni deželi, kjer je večni počitek in konec vsega dela in truda!

S k l e p.

Mladi pastirček David je šel nad Goliata, strašnega velikana. Ni vzel seboj nič družega kakor samo palico, samojstro in pet kamenčikov. Goliat to viditi se strašno zasmeha in zahröhota. „Povej mi, mladenček! zavpije dalej, ti meniš, kaj ne! da sem jaz pes, ker prideš s palico nad mene. Verni se nazaj, stori, kar ti pravim, in pojdi past ovce svojega očeta.“ Pohlevno mu David odverne: „Ti prideš proti meni s sulico in z mečem, jaz pa pridem v imenu božjem; in z božjo pomočjo te bom jaz premagal.“ Ves razkačen plane Goliat nad Davida, — ta pa napne samojstro in mu kamen na čelo zakadi, da velikan mertev na tla telebi. Glejte! to je David storil v imenu božjem. Tudi sv. Peter svoje mreže verže v imenu božjem in zagerne silo veliko rib. Ravno tako so tudi naši rajni v navadi imeli: delati v imenu božjem, zatoraj so tudi več sreče in blagoslova božjega imeli. Poprimimo se tudi mi te stare in te lepe navade: delati v imenu božjem! Slišijo se, res je, te pobožne besede: „V imenu božjem“ pogostoma pri nas Slovencih; pa beseda sama je le mrtva, — duh oživlja. Te besede: „V imenu

božjem“ pa pomenjajo, da delamo kakor je delal sv. Peter, da delamo pridno, zaupno in ponižno. Ako delamo pridno, zaupno in ponižno, bo naše delo Bogu dopadlo, on bo nas plačal na zemlji, pa tudi v nebesih! Amen.

Pridiga za peto nedeljo po binkoštih

(Stari in novi farizeji.)

„Povem vam, ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo,“ Mat. 5, 20.

U v o d.

V vsem, kar je Jezus govoril in delal, diha čisti duh neskončne milosti in ljubezni. Žalostne je tolažil, bolnike je ozdravljaval, lačne nasitoval, mertve obujal, grešnike ljubeznivo sprejemal in clo za svoje sovražnike in morivce je svojega Očeta prosil. Le samo farizejev in pismarjev Jezus ni mogel, o vsaki priložnosti jih je ostro prijemal. V enem samem govoru jim je osemkrat zaporedoma protil strašno gorje. Med drugimi ostrimi besedami je rekel: „Gorje vam, farizeji in pismarji! vi hinavci! podobni ste pobelenim grobom, ki se zunaj ljudem lepi zdejo, od znotraj so pa polni trohnobe in vse gnusobe. Kače ste in gadova rodovina, kako bote ubežali peklenškemu pogubljenju?“ Mat. 23. In ljubi poslušavci! ti farizeji, katerim je krotki in usmiljeni Jezus tako terdih pravil in protil, so radi v tempelj hodili, radi žebrali, vbogaime dajali, se postili in ljudje so jih imeli za prave svetnike. Kaj je neki to, da jih je Jezus tako ostro grajal, in svojim poslušavcem klical: „Povem vam, ako ne bo obilniša vaša pravica kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo“, Mat. 5, 20. Ljudje se dajo slepiti in goljfati, — vsa druga je pa pri Bogu, pred katerim je jasen in odkrit vsak kotič našega serca. Farizeji so bili malopridni svetohlinci, so se na videž svete delali, vse prazne in zunajne šege tanjko spolnovali, — v svojem sercu so pa bili polni hodobnih in krivičnih misel in želj. Ljudje, ki sodijo po zunajnem, so jih spoštovali in svete imeli, ali Jezusa pa niso slepili in goljfal — on jih je poznal na tanjko od pete do glave in jim je žugal strašno gorje in večno pogubljenje.

Kaj mislite ljubi kristjani! ali je še takih farizejev med nami, ki so bili med judi, in katerim je Jezus protil joj in gorje? Še je takih tudi med nami, ki so starim farizejem živo podobni, farizejsko seme in pleme še med nami živi in raste; ali farizejsko seme in pleme se je spreverglo, so še med nami stari farizeji, pa veliko več jih je novih farizejev. Od starih in novih farizejev bom danes govoril in pokazal:

Kakšni so bili stari in kakšni so novi farizeji.

Poslušajte! začnem v imenu Jezusovem!

Razlaganje.

Večkrat se godi, da se pri žitu in sadji seme spreverže, vse nekaj drugega postane, kakor je nekaj bilo. Taka je tudi bila pri farizejskem semenu; pogledjmo kako!

1. Stari farizeji niso verovali v Jezusa, — novi farizeji verujejo pa preveč.

Jezus Kristus je farizejem večkrat očitno povedal, da je on pravi Sin božji in obljubljeni Mesija; — je pred njimi delal mnogoverstnih čudežev, da bi saj njegovim delom verovali, če njegovim besedam verovati nočejo, jim protil strašno gorje in večno pogubljenje, ako v njega ne verujejo. Farizeji so pa ostali terdovratni, so Jezusa zametovali, samo na se zaupali in se pravične mislili. Neumneži! hotli so pravični biti brez Jezusa! Pa le „Kristus nam je od Boga poslan za modrost, in pravico, in posvečenje in odrešenje“, I. Kor. 1, 3. Pravični so hotli biti brez Jezusa! Kdo jih bo mar odrešil od izvirnega greha, kdo pri Bogu poplačal dolg, ki so ga napravili potem, da so grešili?“ Njega, uči sv. Pavl II. Kor. 5, 21., kateri ni greha poznal, je zavoljo nas za greh storil, da bi mi po njem in po njegovi milosti dosegli pravičnost, ktera od Boga pride.“ Bogu dopasti so hotli farizeji, brez da bi v Jezusa verovali in njegov nauk sprejeli! Ali mar ne vejo, da „je brez vere nemogoče, Bogu dopasti“, Hebr. 11, 6. Tako so bili stari farizeji, v Jezusa niso verovali, zatoraj je bila tudi njih pravica brez jedra, le puhla, ktera ne pelje v nebeško kraljestvo. — Takih farizejev, hvala večnemu Bogu! med Slovenci še ni sila veliko, posebno na deželi se terdno in zvesto deržijo katoljske vere, in Jezus je Slovencem zmiram še pravi živi Bog, njih odrešenik in izveličar in nebeški učenik. Pa novih farizejev tudi med nami ne manjka, to je takih kristjanov, ki vse, kar je Jezus učil, terdno verujejo, pa le malo spolnujejo. Kaj mislite, ljubi poslušavci! ali mar sama vera, ali mertva vera pelje v nebeško kraljestvo? Oh ne motimo se, ne goljfujmo sami sebe; saj vemo, kar Kristus sam pravi: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; temuč kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“, Mat. 7, 21. Pogledjte drevesa, katerih imate toliko okoli sebe po svojih vertih; ali je mar že dosti, da drevo korenine poganja, da deblo stoji in svoje veje razširja? Vi hočete gotovo tudi sadja in zlahnega sadja imeti, ali kar drevo posekate in v ogenj verzete. Ravno tako je tudi vera res korenina in deblo vse pravice, ali poganjati in no-

siti mora tudi pravičnih in dobrih del, ali kar je mrtva in za nič: „V Jezusu Kristusu velja sama vera, ktera po ljubezni dela“, Gal. 5, 6. Sedaj pa pogledjmo, kako živi veliko kristjanov! Koliko jih je, ki vganjajo vse gerdobe in hudobije, ktere je Jezus prepovedal, zraven se pa tega še dotaknejo ne, kar je vsem zapovedal! Roko na persi in poslušaj vsakdo, kaj mu vest pravi: ali živi po keršanski ali se samo kliče po keršanski! Ali ste poslušali, kaj je vest rekla? Sedaj pa tudi poslušajte, kar Kristus pravi: „Povem vam, ako vaša pravica ne bo bolj popolnoma kot farizejev... Pogledjmo dalej, kakšni so bili stari farizeji in kakšni so novi?“

2. Stari farizeji so radi v tempelj hodili, novi pa ne hodijo radi v cerkev.

Beremo od farizejev, da niso samo le tedaj v tempelj hodili, ko se je božja služba opravljala, temuč tudi druge čase, so pogostoma darovali in vse svete šege in obrede natanjko spolnovali. Pa kaj? ali to ni prav dobro, da so v tempelj hodili, hodili pogostoma in hodili od daljnih krajev? Jezus jih je le zavaljo tega grajal, da so se zavaljo tega nad druge poviševali, le sami na se zaupali, prve stole si iskali, druge pa zaničevali. Poslušajte, kako so se farizeji v tempeljnu obnašali; sam Jezus takole pripoveduje: „Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden je bil farizej, drugi pa colnar. Farizej je stal in je sam pri sebi molil: Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta colnar“, Luk. 18, 10. Ljubi kristjani! kako se vam dopada farizej, ali se je lepo obnašal v tempeljnu? Da tudi takih farizejev med nami ne manjka, je resnica! Marsikteri stoji v cerkvi, njegove misli so pa Bog večni ve kje, marsikteri se ne obnaša v cerkvi, kakor bi se spodobilo, saj imate žalibog! sami priložnosti dosti, da to vidite na samosvoje oči. Pa od teh danes ne govorim, temuč od novih farizejev, ki v cerkev ne hodijo. Res je zastran tega pri sedajnih kristjanih že daleč prišlo. Že so tudi taki kristjani, katerim je za sveto mašo in za cerkev le malo mar. Morebiti da o nedeljah in zapovedanih praznikih kako kratko mašo vjamejo, pa o vsednjih dneh bi tudi lepega časa in lepe priložnosti imeli, ali rajše doma postopajo in polegajo. Tudi takih kristjanov ne manjka, kateri grejo po tri, štiri ure daleč na kak semenj ali božji pot, ali pa drugače ni svete cerkve še znotraj vidili niso. Še takih kristjanov dobiš, kateri o nedeljah in praznikih nalašč doma ostajajo, ali se na kak daljni pot podajo ali pa tudi vozarijo, zraven pa sv. mašo in cerkev v nemar puščajo. To so novi farizeji, kateri so pozabili, da je sam Bog zapovedal, nedelje in praznike posvečevati, in da tudi sv. katoljška cerkev zaukazuje, o ne-

deljah in praznikih sveto mašo pobožno služiti. No! sv. mašo — ali hitra in kratka mora biti — bi ti novi farizeji še služili, ali pridige in keršanskih nauk, tega pa Bog obvari, oni že vse znajo, morebiti še bolj kakor pridigar sam, v šolo so hodili in vse to se dobro naučili. O vi farizeji po novem kopitu! morebiti da ste res ves keršanski nauk nekda v šoli prav znali, ali ga pa tudi znate še sedaj, ali se v dolgih letih nič ne skadi, ali človek nič ne pozabi? Pa stavimo, da kerščanski nauk ves znate od konca do kraja, — ali mar mislite, da je za večno izveličanje že dosti kerščanski nauk le znati; ali je mar Jezus Kristus svoj sveti nauk iz nebes prinesel in njegovi sveti aposteljni in učenci po svetu označovali, da bi ga ljudje le znali ne pa tudi spolnovali? Zatoraj opominja sv. apostel Jakop 1, 22.: „Preljubi! hodite delavci besede in ne samo poslušavci, s čimur bi sami sebe zapeljevali.“ Da si pa človek več veselja in tudi več serca pridobi, voljo božjo spolnovati, je očitno živa potreba, božjo besedo zvesto poslušati. Kaj bi toraj rekli od tistih kristjanov, ki se nalašč ogibajo božje besede kej slišati. Morebiti so prišli dve, tri ure daleč v cerkev, ko pa duhovnik na pridižnico ali leco stopi, iz cerkve smukajo, in po britofu posedajo in pogovarjajo se! Niso iz Boga, zatoraj nočejo božje besede poslušati, novi farizeji so, ki v cerkev hoditi nočejo. Pa gorje vam: Povem vam, ako ne bo obilniša . . .

Še nekaj imam vam od farizejev povedati, in to je:

3. Stari farizeji so dobrih del doprinašali zavoljo ljudi, — novi jih pa opuščajo zavoljo ljudi.

Iz svetega evangelja vemo, da so stari farizeji radi v šolah ali shodnicah in na voglih mestnih ulic stoječi molili; vemo, da so se tedaj, kader so se postili, delali žalostne in otamnili svoje obraze; vemo, da so tedaj, kader so ubogaime dajali, trobili pred seboj in vbogaime dajali v shodnicah in po vaseh. Vse dobre dela so doprinšali zavoljo ljudi, da bi jih ljudje vidili, hvalili in v časti imeli. Te farizeje je Jezus ostro prijel in jim naravnost povedal, da so prejeli svoje placilo od ljudi, da ga toraj od nebeskega Očeta pričakovati nimajo. Gotovo je tudi takih starih farizejev še tudi med nami, kateri žebrajo, se postijo in vbogaime dajajo le zavoljo ljudi ne iz ljubezni do Boga, ki je vse to zaukazal. Res da je tudi vsa njih brumnost perhla in puhla in da so tudi že prejeli svoje placilo. Pa od teh farizejev danes ne govorim, temuč od novih, kateri dobrih del še dopernašajo ne zavoljo ljudi. Takih, bote rekli, vendar ni med nami. Bog hotel, da bi jih ne bilo, pa jih je dosti! Marsikteri kristjan bi rad v cerkvi pobožno molil, rad lepo roke sklenil, tudi še molitevne bukvice iz žepa potegnil in pred Jezusom Kristusom v presvetem

zakramentu svoje kolena pripognil, — pa kaj bi ljudje rekli! Marsikteri gospodar bi s svojo družino rad zjutraj in zvečer lepo požebal, bi o svetih večerih tudi sveti roženkranc opravil, svoje posle, kader iz cerkve pridejo, rad kej od pridige ali keršanskega nauka poprašal, — pa kaj bi ljudje rekli! Marsikteri kristjan bi rad večkrat v letu svojo spoved opravil in stopil v kako pobožno družbo, bi rad včasih križev pot ali kako drugo posebno pobožnost opravil, pa kaj bi ljudje rekli! Taka se godi zastran drugih dobrih del. Da ni takih kristjanov, ki bi se ne upali zavoljo ljudi kak krajcarček podati, ali kak kosiček kruha ali piskerc moke darovati, tega rad verjamem. Ali pa ne veste, da nas bližnji nema le samo telesa, temuč da ima tudi neumerjočo dušo? Ali ne veste, da smo dolžni ubogaime dajati tudi takih darov, ki tičejo neumerjočo dušo našega bližnega? Kako pa je zastran teh milodaršin? Marsikteri oče ali mati sprevidi, da je sveta dolžnost in živa potreba, svoje otroke v šolo pošiljati, in rad bi storil, pa kaj bi tisti sosedi rekli, ki za šolo malo marajo ali še clo mermarajo! Marsikteri sosed, ki je bil s svojim sosedom v prepiru in pravdi, bi se ž njim rad pomiril in spravil prav po kerščansko, rad bi ga on prvi nagovoril in mu desnico podal, pa kaj bi ljudje rekli! Marsikteri hišni oče in hišna mati bi za svojimi posli rad bolj skerbno gledal, jim več strahú dajal, in greha varoval, pa kaj bi ljudje rekli! Marsikteri kristjan bi svojega znanca in prijatla, ki ga vidi po grešnem potu hoditi in v časno in večno nesrečo se pogrezovati, zavernil na pravi pot, ga prosil in opominjal, svaril in klical, pa kaj bi ljudje, posebno njegovi hudobni tovarši rekli! Taka se sedaj godi po svetu: veliko je kristjanov, ki nosijo žlahnih misel v svojem sercu, dobrih del pa opuščajo — zavoljo ljudi! Oh slepota in neumnost! Kdo vas je stvaril, kdo vas redi in živi? Kdo vas bo sodil in vas pahnil v pekel ali vzel v svete nebesa? Vsi ljudje, po katerih se ravnate, bojo zamerli in stali pred ravno tistim sodnikom, kterege vi tajite: „Ne bojte se tistih, pravi Jezus, ki morejo truplo umoriti, duše pa umoriti ne morejo, timveč bojte se tistega, ki zamore truplo in dušo pahniti v pekel“, Mat. 10, 28. Ne glejte toraj na ljudi, in ne mislite si, kaj ljudje porečejo, temuč delajte pridno in stanovitno, kar vam sveta kerščanska vera zakazuje, naj rečejo ljudje, kar jim poljubi: „Ako bi jaz ljudem dopadel, bi ne bil služabnik Kristusov“, pravi sv. apostel Pavl, Gal. 1, 10. Ali tega ne delate, ako drugače v sercu mislite drugače pa delate, ste hinavci in farizeji, in vsa vaša pravičnost je prazna in puhla: „Povem vam, ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor itd. . .“

S k l e p.

Dvojne sorte farizeje sem vam danes pokazal — stare in nove. Stari niso verovali v Jezusa, novi pa verujejo preveč, mislijo, da jih vera sama izveliča brez dobrih del; stari so radi hodili v tempelj, novi pa ne hodijo radi v cerkev; stari so dobrih del doprinašali le zavoľjo ljudi, novi pa dobrih del opuščajo zavoľjo ljudi!

Stari in novi farizeji ne veljajo nič, od obojih veljajo Jezusove strašne besede, da ne pojdejo v nebeško kraljestvo. Varimo se toraj farizejskega kvasa in farizejske pravice, naša pravica naj bo prava kerščanska. Deržimo se zvesto Jezusa Kristusa, kateri nam je pridobil, učil in kazal božjo pravico, — hodimo radi v sveto cerkev, kjer slišimo oznavati kerščansko pravico, — in dopernašajmo dobrih del naj več ko moremo, naj rečejo ljudje kar rado. Tako smo pravični kristjani, in dobimo enkrat tudi obilno plačilo pravičnega delavca. Amen.

Šesta nedelja po binkoštih.

(Kaj storiti, da dobimo potrebnega živeža?)

(Govoril Fr. Ž.)

„In so jedli in se nasitili.“ Mark. 8, 8.

U v o d.

Morebiti so si nekteri mislili, ki so današno sveto evangelje brati slišali: oh ko bi usmiljeni Jezus še sedaj takšen čudež storil, ki smo ga ravno čuli, sedaj, dokler še žetev gotova ni, in za živež sploh tako tesno hodi! Kakó dobro bi bilo, ko bi en kosček kruha takó pomnožil, da bi se vsi ljudje pri enej hiši lahko nasitili. Vendar lačni sedajnega časa niso več takó srečni, kakor tista množica ljudi, katere je Jezus z nekimi kruhi v puščavi nasitel. Dan današni se mora človek mnogo truditi, od ranega jutra do terde noči težko delati, ako si hoče potrebnega živeža priskerbeti. Koliko si prizadeva vbogi delavni stan! Ljudje, ki svoje hiše in svojega polja nimajo, morajo veliko delati, v pótu svojega obraza si vsakdajni kruh služiti, in žalibog! velikokrat pri vsem trudu pri vseh žulih še pomankanja terpijo, huda sila jih stiska, oni vpijejo in prosijo kakor množica v puščavi pomoči, in le malokedaj usmiljenega človeka najdejo, da bi jih nasitil. — O ne obupajte vi reveži! Ravno tisti Bog še živi, in za vas ljubeznivo skerbi, ki se je ljudstva v puščavi usmilil, in obilno s kruhom preskerbel. Tudi pri nas on vsako leto velik čudež dela, ker iz enega zerna deset, dvajset, trideset in še več rasti pusti. Terdno tedaj v njega zau-

pajmo, on nam bo gotovo potrebnega živeža dal, ako tudi mi storimo, kar Bog od nas terja.

Bog od nas terja, ako hočemo mi potrebnega živeža imeti, naj bi ga mi

1. za taistega ponižno prosili;
2. marljivo delali in
3. sami sebi pametno nekaj pritergali. Poslušajte!

Razlaganje.

I. Ako berač k nam pride, in od nas kaj dobiti želi, nas mora lepo prositi. On nam mora na znanje dati, da v resnici potrebuje, in se mora ponižno obnašati pred vsakim, ki več imá kot on. Ako še ust ne odpre za kosček kruha, ki ga prejeti želi, bo le zastoj čakal. Vbogi Lacar je milo prosil za drobtince, ktere so od mize bogatina padale, pa še te mu niso bile podeljene. — Ljubi moji! „Mi vsi tudi naj imenitnejši tega svetá smo berači pred vrati velikega nebeškega Gospodarja, pravi sveti Avgustin, k njemu moramo mi vsi priti.“ Brez njega bi mi nobenega klasa za živež, nobene kaplice piti, nobene niti za oblacilo in nobenega kamena za prebivališče ne imeli, zakaj on je gospod vseh reči, in le od njegove milosti in dobrotljivosti zavisi, da nam vse podeli, česar potrebujemo. On kot gospod vsega stvarjenja pa tudi želi, da ga mi za vse lepo prosimo. On nam ukaže v molitvi, ktero nas je njegov sin učil vselej k njemu zdihniti rekoč: „Ljubi oče nebeški daj nam naš vsakdanji kruh!“ Bog hoče, naj bi mi svoje ubožstvo in njegovo bogastvo in darežljivost k njegovi časti spoznali. Ne bodimo ljubi moji! kakor bogatin, od kojega sv. Lukež pripoveduje, ki je sam pri sebi rekel: „Jaz hočem svoje stoge podreti, in si veče sozidati, svoje žita v taiste spraviti in svoji duši reči: Jej in pij, in razveseli se, saj imaš za veliko let dosti živeža.“ In Bog je njemu rekel: „Neumnež! še nicojšno noč bo tebi duša odvzeta, čigavo pa bo, kar si pripravil?“ Ta bogatin je tako malo zmislil na Bogá, kakor bi clo nič od njega prejel ne bil. — Bog od nas hvaležnosti terja, naj bi ga mi vselej lepo prosili, in za taistega spoznali, od kojega vse dobro dohaja. Bog nam zamore pomagati, če nas tudi vsi ljudje brez pomoči pustijo, zakaj on je naš nar boljši oče, in dober oče ne daje svojemu otroku kamena, ako ga za kruh prosi, pravi Jezus. On je naš gospod, in bo svoje zveste služabnike gotovo nasitil, on je naš vodja, zatorej bo tudi svojim vojšakom za potrebni živež skerbel. O prosite tedaj vi ubogi in revni za kruh in vi ga bote prejeli!

Kdor je pa dosihmal pomankanja v potrebnem živežu terpel, naj pomisli, kakó je svojo molitev opravljal, in za božje dari prosil? Morebiti bo v tem vzrok svojega sromaštva najdel. Molitev za vsakdanji kruh mora pobožno opravljena biti, scer Bogu ne dopade. Kakó pak molijo kristjani dan današni? Pred jedjo se ne spomnijo, da se le po volji božji miza pokriva, oni nočejo svojih rok sklepati, svojega serca k nebesom povzdigovati, in Boga za svojega dobrotnika spoznavljati, po jedi sopet časa nimajo, da bi se Bogu za prijete dobrote zahvalovali. Sploh jih veliko boljše ne moli, kakor nekoji berači, ki pred vratmi neprenehoma mermrajo in s svojim vpitjem poprej k nevolji kakor k pravemu usmiljenju ljudi ganejo. Od takih prav govori sveti apostol Jakob: „Vi prosite in vendar ne prejmete, ker prav ne prošite.“

II. Bogá za vsakdajni živež prositi še ni zadosti; vsak mora po svojem stanu tudi delati. Kdor ne dela naj tudi ne je“ pravi sv. Pavl. Ljubi kristjani! ako bi mi neprenehoma molili, celi dan v cerkvi klečé k Bogú zdihovali, če pa zraven svoje roke križem deržimo in svojega dela ne opravljamo, ne bodemo vsakdanjega kruha imeli. Modri Salomon pravi: Pojdi k mravlji, in pomisli njene pote, in uči se modrosti, ktera, če ravno vojvoda nima ne učenika, ne oblastnika, si po letu jéd pripravlja, in spravlja vkup v žetvi, kar bo uživala.“ —

Koliko ljudi je, ki bi se modrosti od mravlje učili?! Nekoji bi le molili pa nič ne delali, drugi ne molili ne delali in vendar dobro živeli. Nek puščavnik pride nekega dné k opatu Silvanu, ki je na gori Sinajskej prebival, in viditi, da so menihi delali, jim reče: „Zakaj tako iskreno delate zavolj minljive hrane! Si ni li Maria naj boljšega dela izvolila, in Marta od gospoda zavoljo delavnosti pokregana hila?“ Sv. Silvan molči k temu govorjenju, ukaže ptujemu puščavniku neke bukve dati, in ga v prazno celico peljati. Ob treh popoldne se je puščavnik nadjal, da ga bodo jest klicali; ali njegova nadja je bila zastonj, nihče ne pride. — Naposled ko je jela lakota le večja prihajati, gré k opatu in praša: „Oče! kaj danes menihi ne bodo jedli?“ — „O pač,“ je bil odgovor, „so že vsi jedli!“ — „Ali kakó je pa to, praša puščavnik dalje, da me niste k jedi klicali? — „To smo storili,“ mu odgovori sv. Silvan smejaje se, „ker smo mislili, da ti, ki si si z Mario naj boljši del izvolil, in se ti delo nepotrebno zdi, od duhovne hrane živiš; mi pa, ki smo iz mesà, moramo tudi živež za mesó imeti in jesti, in ravno zavolj tega tudi delati.“ Puščavnik je spregledal, in prosil, da bi se mu prenaglo grajanje ne zamerilo. — Opat mu odgovori: „Veseli me, da zmoto spoznaš. Scer se mi pa dozdeva, da je

Maria Marte potrebovala; zakaj če bi Marta ne bila delala, gotovo bi Maria ne bila počivala.“

Tému puščavniku je tudi dan današni veliko enakih, ki bi se radi le samo petjem, molitvijo, premišljevanjem božjih reči in božjim potom preživeli, in so kobilici enaki, ki je po letu pela, po zimí pa veliko stradala. Dragi v Kristusu! molitev je scer dobra in potrebna reč, da se mi božjega žegna vdeležimo, pa tudi prizadevati si je treba in se veliko truditi, zvesto svoje dela opraviti, potem bomo vsakdanjega kruha imeli.

Še hujši so taisti, ki za vsakdanji kruh ne molijo in ne delajo, ampak le v gerdi lenobi živijo kakor: pijanci, igravci in malopridni lenuhi, ki sami sebi in svojim ubožtvu pripravijo, zadnjič celi soseski nadležni postanejo. Ravno tukej bi priložnost imel od malopridnih beračev govoriti, ki delati zamorejo pa nočejo. Velikokrat so taki malopridneži naj večí potuhneži, ki se hrome in krulove napravijo, naj bi poprej ljudi k usmiljenju ganili. Taki so lenuhi, ki celo leto okoli postopajo, po nevrednem pobirajo, in v kotih, kjér se skrite mislijo, razujzdano živijo. Zatorej je rekel Lakon ajdovski modrijan nekemu beraču, ki ga je za almožno nagovoril: „Ako tebi kaj dam, še boš večí berač postal. Taisti je početnik tvojega nesramnega življenja, ki je tebi nar prej kaj podelil, zakaj on je tebe lenuha naredil.“ O veliko ljudi je, ki v potrebnem živežu pomankanja terpijo, ker se jim dělo merzi.

III. Po molitvi in dělu si zamore človek potrebnega živeža priskerbeti, vendar ne bo teka imel, ako si nekterokrat pametno nekaj ne pritergamo. Mi moramo božje dare zmerno uživati, napčnega poželjenja v jedi in pijači se varovati, vse modro porabiti in za prihodne dni nekaj skerbeti. Drago in pak veliko jesti in piti, kjér so dohodki premali, v sromaštvo peljá. Bog nam potrebnega živeža da, naj bi ga mi na vse dni svojega življenja modro razdelili. Ali se je čuditi, da taisti pomankanja terpijo, ki na enkrat vse povžijejo, s čem bi nekaj časa lahko živeli. Znani pregovor pravi: stegni se po odeji, da te ne zebe. Ako tedaj umetnik ali rokodelec o nedeljah pri pijancih in igravcih zapravi, kar čez teden težko zasluži, kako zamore njegovo gospodarstvo še dalej obstati? Zadnjič mora vendar po zapravljenem premoženji kakor zgubljeni sin otrobke jesti — pomankanja terpeti. Modrijan Seneka pravi: „Ako po svojej natori živiš, ne boš nikdar sromak, ako pa po svoji sladnosti živiš, ne boš nikdar obogatel.“ V resnici natora je kmali zadovoljna, sladnost pa je nenasitljiva. Kdor tedaj sladno po svojem napčnem poželjenji živi, in zadnjič beračiti mora, si je sam kriv, in ne zasluži usmiljenja. Vóda je zadnjič dobra pijača za tiste, ki so svoje premoženje v vinu

zapravili. Diogen ajdovski modrijan je vidil nekega, ki je na večer slabo sočivje jedel in mu reče: Ko bi ti h kosilu bil takó jedel, bi sedaj takó slabo ne večerjal.“ — Ko bi si poprej v živežu pritergal bil, bi sedaj nikakor pomankanja ne terpel. — Želodec je malo-priden gospodar, kakor hitro preveliko terja, ni nobenega teka, kar roke pridelajo. —

Nekteri ljudjé imajo dovolj dohodkov, in bi lahko pošteno živeli, vendar jim nič ne tekne, kér v lenobi živijo, pijančevajo ali igrajo, in si sčasom sromaštvo pripravijo. Uboga žena takega zapravljevca domá zdihuje in silo terpi, otroci so slabo oblečeni, dolgi rastejo, in hudobnež tako dolgo v nezmernosti živi, dokler mu ničesar ne ostane kakor beraška palica. Nočem vam ljubi moji! tako hudobno življenje dalej popisovati, v sledeči pripovedi vam pokažem kakšne nasledke imá.

Pred nekimi leti je živel na Nemškem neki mož, ki je bil močno igri in pijanosti udan. Ravno je sedel v oštariji pri bokalu, potem ko je že celo svoje premoženje v igri in po oštarijah zapravljal. Njegova žena pride, in mu milo tožuje veliko silo in pomankanje, ki ga domá z otroci terpi. Mož je ne poslušá, marveč jo tako strašno stépe, da kot mertva na tla pade. Uboga žena po časi k sebi dojde, se vzdigne in domu leze. Domù pridši milo pogleda svoja dva fantiča, ki se materi na vsako ramo obesita in milo vpijeta: Mama dajte nam kruha! Mama dajte nam kruha! Mama midva od glada umerjeva, ker že dva dni nič jedla nisva. Oh moji ljubi otroci! od kod bi jaz kruha dobila? ker vaš oče vse zapravi, govori mati. Kaj hočem storiti? Boljše je enkrat umreti, kakor zmiraj gladú terpeti. Te besede izgovorivši poprime kakor obupljiva za nož, in prereže obéma otrokoma gerlo. K noči pride mož po navadi domú in se v postel vleže. Žena, kadar vidi, da je že mož zaspal, zgrabi ravno tisti nož in ravno tako prederzno kakor Judit Holofernesu mu glavo odreže: „Ti moraš umreti, je djala, ker je tvoje napčno življenje, tvoje, moje in naših otrok pogubljenje.“ Ta strašna prigodba nas, ljubi moji! uči, da bi prav pametno z božjimi darmi ravnali.

S k l e p.

Hočemo dovolj vsakdajnega živeža imeti, moramo naj poprej za taistega Bogá prositi, zakaj to Bog terja. Mi moramo svoje uboštvo in božje bogastvo ponižno spoznati. Mi moramo za potrebni živež tudi marljivo délati, zakaj Bog sovraži lenobo, in ljudje, ki kakor muhe semterje letajo, in pri mizi vendar prvi biti želijo, so ostudni. Mi moramo zadnjíč tudi sebi nekaj pritergati, da nam potrebnega živeža manjkalo ne bo. Natori se da kmalo zadovoliti, pa razuzdanemu življenju nikdar ne. Vbogajte tedaj ljubi moji! in dopolnite tri zlate nauke:

molite, delajte in gospodarite pametno, in bote veselej zadosti vsakdajnega kruha imeli. Taisti čudodelnik še sedaj živi, ki je nekdaj sedmerimi kruhi štir jezer ljudi nasitil. In ako ravno vsega obilno nimate, spomnite se, da vam nebeški Oče nekterokrat kaj zaderži, kar bi vašemu zveličanju škodljivo bilo, kakor prenapoljen želodec zdravju ne tekne. Živite pobožno vselej po volji božji in vtisnite si v serce lépe besede kraljevega pesnika: Manj premoženja je za pravičnega boljše, kakor za grešnika veliko bogastvo.“ Amen.

Kerščanski nauki.

VII. Glej katekizem: Tretji in četerti člen apost. vero.

U v o d.

Bog je zvest v svojih obljubah. Štiri tavezent let je bilo minulo, preden je poslal obljubljenega odrešenika, ali — poslal ga je vendar res in je spolnil svojo obljubo. Že so imeli judje, kakor je bilo prerokovano, rimskega kralja ptujega rodu, — že je minil tisti čas, kterega je oznanoval prerok Daniel, — že je tudi v puščavi prikazal se Janez kerstnik, ki je ljudi opominjal spokoriti in pripravljati se, ker je odrešenik že blizo.

Tudi je bila tista že rojena, je rastla kot pobožna in ponižna devica, katero je večni Bog izvolil za mater vesoljnega odrešenika. Živela je Marija lepo tiho v mestu Nacaretu, bila je hei Joahima in Ane, Davidovega rodu, in zaročena s svetim Jožefom, ki je bil pošten pa boren tesar. K tej brumni devici je bil poslan angel Gabriel, in jej je oznanil, da bo spočela v svojem telesu in sina rodila, kterega ima Jezus imenovati. Ta bo velik in sin Narvišjega imenovan. Sv. Duh, je angel dalej pristavil, bo v tebe prišel, in moč Narvišjega te bo obsencila; za tega voljo bo to sveto, katero bo iz tebe rojeno, Sin božji imenovano. Marija to slišati se prestraši; potem pa, ko sliši, da je volja božja tako, reče: „Dekla sem Gospodova, naj se mi godi po tvojej besedi.“ Ko je devica Marija to izrekla, se je Sin božji v njenem čistem telesu učlovečil, in angel Gabriel je zginil.

Od Sina božjega, kterega je Marija od sv. Duha spočela, homo se sedaj učili in danes vam povem kaj: 1. od njegovega rojstva, 2. od njegovega življenja in 3. od njegove smerti.

Razlaganje.

Marija je Jezusa od svetega Duha spočela v Nacaretu, kjer je doma bila, pa

1. rodila ga je v Betlehemu, v enem hlevu. Kako se je mar to godilo? Preroki so oznanovali, da ima Izveličar se roditi v Betlehemu. Poslušajte, kako je Bog ravnal, da se je to dopolnilo. Cesar Avgust je zapovedal popisovanje. Marija in Jožef sta se rada podverгла cesarjevej zapovedi in šla v Betlehem se popisovat, ker sta bila Davidove rodovine, kateri je bil rojen v Betlehemu. Vsa ugnana in trudna prideta Jožef in Marija v Betlehem, hodita in gledata po mestu, da bi prostora dobila za prenočevanje. Ali bilo je vse polno ljudi, ki so bili prišli k popisovanju. Primorana sta toraj iz mesta iti, morebiti da ondi kak kotichek najdeta. In res najdeta reven hlev, tu hočeta prenočevati. Ravno sedaj so se bili dnevi Marijini dopolnili in ondi — v revnem hlevu — je rodila Jezusa, kralja nebeškega in odrešenika našega. O človek! glej svojega Gospoda in Odrešenika v razdertem hlevu, v jaslicah ležečega in v plenica povitega. — Ali kaj se godi zunej tega hleva? Brumni in ubogi pastirji pasejo svoje črede in jih po noči čujejo. Glejte! angel Gospodov stopi k njim, svitloba božja jih obsveti in bojé se silno. Angel božji prijazno reče: „Ne bojte se; zakaj, glejte! oznanujem vam veselja: danes vam je rojen izveličar, kateri je Kristus Gospod v mestu Davida. Našli ga bote v plenice povitega in v jasli položenega.“ Luk. 2, 8. Komej je angel to izgovoril, kar se prikaže neštevilna truma nebeških duhov, ki so peli in hvalili Boga. Pastirji so v Betlehem se podali in našli preljubo dete božje v jasli položeno in Marijo in Jožefa. Na kolena so padli pred božjim detetom, ga molili, in potem spet nazaj šli. Hvalili so Boga za vse to in tudi drugim ljude oznanovali, kar so vidili. — Pa ne samo ubogim pastirjem je bilo rojstvo Jezusovo naznanjeno, temuč tudi v dalnej jutrovej deželi trem Modrim, katerim pravimo sveti trije kralji. Vidili so Modri novo in čudno zvezdo nad Judejo stati in so po božjem razsvetljenji spoznali, da ona pomenja rojenega odrešenika. Hitro so se podali na daljni in težavni pot, in zvezda jim je kazala v Judejo. Pridši v Jeruzalem so popraševali: „Kje je rojen novi kralj Judovski? Vidili smo njegovo zvezdo in smo prišli ga molit.“ Herod to zvedeti se je ustrašil in tudi Jeruzalemčani ž njim. Naglo je sklical pismarje, da mu povedó, kje ima novi kralj rojen biti; in so mu rekli, da v Betlehemu po besedah Miheja preroka 5, 2. Herod je potem Modrim hinavsko rekel: „Pojdite in skerbno oprašujte po detetu, in ko ga najdete, mi pridite povedat, kje da je, da tudi jaz grem molit ga.“ Modri so berž iz Jeruzalema šli in zvezda je obstala, kjer je bil Jezus rojen. Šli so v hišo, in našli božje dete pri Mariji in Jožefu, so ga ponižno kleče molili in mu darovali zlata, kadila in mire. Ko so bili vse to opravili, so se po drugem potu vernili v svojo deželo. Zakaj jim je bil Bog razodel, da Herod božjemu detetu po življenju streže. Preden vam povem, kaj je grozovitni in raz-

kačeni Herod počel, moram vam še nekaj od Jezusa povedati, da je namreč bil obrezan in v tempeljnu darovan. — V znamenje zaveze, katero je Bog z Abrahamom in njegovim zarodom storil, je Bog zapovedal obrezo I. Mojz. 17, 11. Jezus je bil osem dni po rojstvu obrezan in Jezus imenovan, kakor je Bog po svojem angelu zapovedal, preden je spočet bil v čistem telesu device Marije. — Svojega novorojenega otroka Bogu v dar dati, ga z darom rešiti in se očistiti, ga je Marija nesla 40 dni po porodu v tempelj, kakor je Gospod po Mojzesu zapovedal, II. Mojz. 12. Kaj pa je med tem Herod počel? Čakal in čakal je treh Modrih — pa jih le ni, zatoraj se je grozno razserdil in sklenil, vse fantiče po dve leti in po manj pomoriti v Betlehemu in okoli Betlehema. Zakaj bal se je Jezusa, da bi mu kraljestva ne odvzel, in ga želel umoriti; ker pa ni vedel, kje da je, v mestu ali blizu mesta, je ukazal vse fantiče pomoriti v mestu in okolj mesta. Bog pa je vedel, kaj snuje neusmiljeni Herod in je po svojem angelu svetemu Jožefu zapovedal, po noči ustati in z Jezusom in z njegovo materjo Marijo v Egipt zbežati. Sv. Jožef je še po noči ustal in storil, kakor mu je Bog ukazal. V Egiptu je Jožef ostal okoli dveh let, dokler so Herod in njegovi prijatli pomerli. Jožef in Marija sta se spet v Nacaret nazaj podala in ondi stanovala, in Jezus pri njima. Čujte nekaj

2. od Jezusovega življenja. Od Jezusove mladosti se zelo malo ve, ker nam sv. evangelisti nič niso zapisali. Le samo to nam pripovedujejo, da je Jezus, ko je bil 12 let star, z Jožefom in Marijo šel v Jeruzalem, da je ondi ostal, onadva ga pa nista pogresila; da sta ga skerbno iskala in tretji dan šele našla v tempeljnu med učniki in pismarji, in da jima je bil pokoren, in da je rasel v modrosti in starosti, in v gnadi pri Bogu in pri ljudeh. Kaj je Jezus delal od 12. do 30. leta, se na tanjko ne ve; le to je gotovo, da je tiho živel v Nacaretu pri svojej ljubej materi Mariji in pri svojem svetem redniku Jožefu. Ko je pa Jezus bil blizu tridesetega leta, je hotel očitno stopiti pred ljudi, in je začel svoje imenitno delo opravljati. Preden je učiti začel, je šel k reki Jordanu, in se dal kerstiti. Čudne reči so se godile pri njegovem kerstu: Nebesa so se odperle in sv. Duh je v golobjej podobi nad njim plaval; Oče nebeški je paklical: „Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadanje“, Mat. 3, 16. Po prejetem kerstu je šel Jezus v puščavo, da je ondi molil, se postil in hudica premagal. In res trikrat je hudič Jezusa skušal, ali Jezus ga je vselej premagal in angeli so mu pristopili in mu stregli. In sedaj je Jezus začel učiti. Hodil je po celej deželi, in učil tri leta v tempeljnu, v shodnicah, po vaseh, po gorah in puščavah, in kjerkoli je priložno bilo. Imel je 72 učencov, izmed njih jih je dvanajst izvolil, ktere je aposteljne imenoval, jih posebno učil in jim zapovedal po vsem svetu oznanovati, kar so slišali iz njegovih ust,

kar so svojimi očmi vidili in kar jim bo sv. Duh razodel. In učil je kakor pred njim in za njim nobeden. Učil je pa, kaj gre verovati, kaj delati in opuščati, da dojdemo v večno izveličanje. Priporočeval je posebno, ljubiti Boga čez vse in bližnjega kakor samega sebe; učil je tudi, biti ponižnega in krotkega serca, premagovati hudo poželjenje, voljno terpeti v nadlogah in veliko drugih in prelepih čednost, učil je: sveto evangelje ali po slovensko: učil je veselo oznanilo, da smo greha rešeni in večne smerti, da so nam nebesa spet odperete, in kateri pot derži ravno v nebesa. Do vseh ljudi tudi do naj večjih grešnikov je bil Jezus zgolj ljubezen, ali farizeje in pismarje je pa terdo poprijemal o vsakej priložnosti, jih imenoval hinavce in pobeljene grobe, in jim žugal večno pogubljenje. Pa ni le samo učil po nebeško lepo in tako dokazoval, da je res božji poslanec, temuč tudi živel je tako čisto in sveto, da je tudi terdovratnim judom reči zamogel: „Kdo iz med vas me more greha obdolžiti?“ Jan. 8, 46; — tudi prerokoval je prihodnjih reči: On je vse vedel, kaj se bo godilo in je svojim učencem pravil, da bode umerl pa spet od smerti vstal, da bo pe Judežu izdan, da ga bo Peter zatajil, da ga bodo vsi učenci zapustili; — da pa bodo tudi terdovratni judje ostro pokorjeni in mesto njihovo Jeruzalem razdjano; — slednjič je Jezus delal neštevilno veliko čudežev: On je bolnike ozdravljaj, lačne nasi-toval, mertve oživljaj in še veliko drugih čudežev, tretji dan je pa še sam živ od smerti vstal. To je učil in delal Jezus tri leta, in tako razjasnil našo otemnelo pamet. Pa tudi je prišel Jezus za nas terpet, za-torej še poslušajte:

3. njegovo terpljenje in smert. Vse je Jezus vedel, da bode terpel in umerl; on pa je želel terpeti, ker je zavoljo tega na svet prišel, da bi vse ljudje odrešil po svojej smerti. Jezus pa je terpel neizrečene in mnoge britkosti, bolečine in zasramovanja. Prerok Izaija jih popisuje rekoč: „On ni nikomur podoben; vidili smo ga zaničevanega, moža v bolečinah in skušanega v terpljenji; obličje je bilo kakor skrito in zaničevano“, Iz. 53, 2. Poglejte, ljubi moji! sveti križev pot, ki ga tukaj v cerkvi vidite, in povejte, ali je kdo toliko terpel, kakor je terpel usmiljeni Jezus. Glejte! nehvaležni judje so ga zvezali, topli, suvali, vlačili, in zadnjič nevercem v roke dali. Slepí neverci od hudobnih judov podkupljeni in nadraženi so krotkega in nedolžnega Jezusa topli, bičali, kronali in slednjič mu težki križ na rame vergli. Ves oslabljen vzame Jezus svoj križ, pa večkrat pod težko butaro oslabi in pade. Slednjič so prišli na mesto, ktero se imenuje Golgota, to je mesto mertvaških glav. Ondi so ga slekli, na križ razpeli in njegove roke in noge na križ pribili. Pa ne samo na truplu, temuč tudi na duši je Jezus terpel neskončnih bolečin: zakaj vidil je On, da ga bode nesrečni Judež prodal, boječi Peter zatajil, in nestanovitni učenci zapustili. Zasramovali

so ga, preklinjali in zmerjali, ga obesili vsred dveh razbojnikov, in še na križu zasramovali. Kako je ga moralo to peči in boleti, ker je bil ves nedolžen, svet in sramožljiv! Bolelo ga je tudi to, ker je On popred vidil, da bo veliko pogubljenih, akoravno bo dal za vse ljudi svoje drago življenje. Premišljeval je vse to na vertu Getsemani in čutil takih znotrajnih bolečin, da je kervav pot potil: „Moja duša je žalostna, da mi je umreti“, je izdihoval. Tako je Jezus neizrečeno terpel na duši in telesu! Visel je Jezus tri ure razpet na križu, ob treh popoldne je zaupil močno in glasno: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“. In ko je to izrekel, je dušo izdihnil. Pa čujte! kaj se je sedaj godilo! Zagrinjalo v tempeljnu se je pretergalo na dvoje od verha do tal, in zemlja se je tresla, skale so pokale, grobi so se odperali in veliko svetnikov je vstalo od smerti, so prišli iz grobov, so šli v mesto in se mnogim prikazali; stotnik pa in vojšaki, ki so bili Jezusa varovali, so klicali: Resnično, ta je bil Sin božji! Kaj pa mi porečemo? Mi nemoremo nič družega storiti, kakor izdihniti: Oh! usmiljeni Jezus bodi hvallen in češčen vekomaj, zakaj po svojem križu si cel svet odrešil!

S k l e p.

Sv. Janez sam pravi, da bi bukve prostora ne imele, ako bi kdo hotel vse popisati, kar je Jezus učil in delal. Zatoraj sem tudi jaz le kratko pravil življenje, terpljenje in smert našega gospoda in odrešenika Jezusa Kristusa. To, kar sem danes pravil, bi imel vsakdo znati, kakor Ocenaš, saj smo kristjani, in svojega mojstra in učenika bi imeli vsi dobro poznati. Veste kaj imate storiti, da tega nikoli pozabili ne bote? Sv. cerkev, premodra in preskerbna mati svojih vernih otrok, vam podaja na roko neko kratko molitvico, v katerem vse kratko stoji od našega izveličarja Jezusa Kristusa. Ne glejte me sterma, saj vsi znate tisto molitvo, saj jo tudi radi žebrate, veste, katero mislim: ta molitvica je roženkranc. Skrivnosti, katerih nas opominja sv. roženkranc, obsegajo vse od Jezusovega spočetja do Jezusove smerti. Le radi toraj opravljajte sv. roženkranc, pa pobožno in serčno, spominjajte se Jezusa Kristusa, kateri je nas ljubil do smerti, do smerti na križu. Amen.

VIII. Glej katek, Peti, šesti in sedmi člen apost. vere.

U v o d.

Danes osem dni smo stali pod križem, na katerem je Jezus Kristus terpel neskončnih bolečin, in ob treh popoldne zamerl. Vidili smo, kako neizrečeno da nas je Jezus ljubil, kako strašen da je greh, in koliko da je vredna naša neumerjoča duša in njeno večno izveličanje. Danes stopimo spet pod Jezusov križ in gledamo, kaj se godi. Petek ravno

pred veliko nočjo je Jezus na križu umerl; zatoraj so judje hiteli, ga pokopati, ker bi se ne spodobilo, da bi trupla obsojenih visoki veliko-nočni praznik blizo mesta visile na križu. Jožef, bogat mož iz mesta Arimateje, in Nikodem, oba Jezusova učenca pa le na skrivnem, ker sta se judov bala — sta Jezusa pokopala. Serčno je šel Jožef iz Arimateje pred poglavarja Pilata ga prosit, da bi mu dal Jezusovo truplo, da ga častito pokoplje. Pilat mu je dovolil. Sedaj se mu je pridružil tudi Nikodem in sta Jezusovo truplo s križa snela, ga v tanci zavila in žlahnimi dišavami mazilila, kakor je bila pri bogatih judih šega pokopovati. Položila sta Jezusovo truplo ondi blizo na vert, kjer je bil pokopan. Marija, Jezusova mati, sv. Janez, drugi prijatli in prijateljice so bili priča, ko se je Jezusovo truplo v grob položilo. Se ve, da so solze curkoma tekle! Jožef pa je velik kamen pred grob zavalil in vsi so odšli. — Drugi dan pa so se zbrali veliki duhovni in farizeji k Pilatu rekoč: Gospod! spomnili smo se, da je ta zapeljivec, ko je še živ bil, rekel: Črez tri dni bom vstal. Ukaži toraj grob obvarovati do tretjega dne, da kje ne pridejo njegovi učenci, in ga ne ukradejo in ne reko ljudem: Od mertvih je vstal; in poslednja zmeta bo hujša od prve. Pilat pa jim je rekel: Imate stražo; pojdite, obvarite kakor veste. Oni pa so šli, in so grob obdali z varhi, in kamen zapečatili. Taka se je godila z Jezusovim truplom: kaj pa se je med tem godilo z njegovo dušo? Negova duša

1. je šla v predpekcl; tretji dan se spet združila z njegovim truplom in Jezus je 2. od smerti vstal, 3. 40ti dan šel v nebesa, sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega, in 4. od ondod bo prišel sodit žive in mertve. Vse to vam danes kratko povem!

Razlaganje.

1. Doli je šel Jezus v predpekcl. To pa ni tisti strašni kraj, kjer zaverženi duhovi in terdovratni grešniki terpijo vekomaj, temoč to je bil poseben kraj, kjer so duše pravičnih stare zaveze pred Jezusovo smertjo prihodnjega odrešenika terdno in brez terpljenja pričakovale. Pravični starega zakona so živeli in umerli v sladkem upanji, da odrešenik pride, so lépo in pošteno po svojej vesti in postavi živeli, — pa vendar v nebesa niso mogli, ker so bile vrata nebeške zaperte. K tem pravičnim v predpecku se je Jezus že v petek koj hitro po smerti na križu podal, pa ne samo njegova človeška duša, temoč ž njo vred tudi njegova božja natora. Veliko sto in sto let so ti pravični pričakovali svojega odrešenika. Kako so bili vsi nezapopadljivo veseli, ko je Jezus k njim prišel in jim oznanil, da so odrešeni in da skoraj ž njim pojdejo v svete nebesa! Tukaj v predpecku je Jezusova

duša le v petek in v soboto ostala, velikonočno nedeljo zjutraj je spet šla v grob, kjer je ležalo njegovo truplo, je spet s truplom se združila, ga oživila, in

2. Jezus je tretji dan od smerti vstal. Velikokrat je Jezus pravil, da bo tretji dan vstal; petek so ga pokopali: prvi dan, saboto je počival v grobu: drugi dan, in nedeljo zgodaj o svitu je od smerti vstal. Tudi Lacar, mladeneč v Najmu in Jairova hči so od smerti vstali, pa ne iz samosvoje moči, temoč Jezus jih je obudil; Jezus pa je iz lastne moči, neumerjoč in častiljiv, kakor premagavec smerti in hudiča od smerti vstal. Ko je on iz zapertega groba šel bil, se je začela zemlja tresti, angel v nebeskej svitlobi je kamen od groba odvalil, in varhi so ostermeli in zbežali. Pravili so vsi zbežni judom, kaj se je bilo zgodilo, in da je Jezus resnično od smerti vstal. Ali tudi te priče terdovratnih judov niso spreobernile. Učili so varhe legati in so jih za to krivo pričevanje drago plačali: "Recite, so jim rekli, njegovi učenci so po noči prišli in ga ukradli, ko smo spali," Mat. 28, 13. Oh neumni in hudobni slepci! Če so spali, kako so vedeli, kdo da je Jezusovo truplo vzel? Pa hoteli so sami sebe in druge slepiti. Zakaj da nemarnih vojšakov niso pred sodbo sklicali in ostro kaznovali, da svoje dolžnosti niso spolnovali? Zakaj tudi Jezusovih učencov niso prijeli in hudo kaznovali, ker so se prederznili, Jezusovo truplo ukrasti in tako vse ljudstvo slepiti in goljfovati? Tega niso storili in tako nehoté spričali, da je Jezus resnično od mertvih vstal, kakor nam sveto evangelje pripoveduje. Marija Magdalena ga je narprej vidila; in je letela to povedat njegovim učencem, Mark. 16, 9. Potem druge pobožne žene, ktere so v nedeljo zgodaj k grobu šle, so po angelu zvedele, da je vstal, Mark. 16, 6. Dva učenca, ki sta v nedeljo popoldne iz Jeruzalema v Emavs šla, sta ž njim dolgo na potu pogovarjala se, in ga pri mizi spoznala, ko je kruh razlomil, Luk. 24, 13. Dvakrat je prišel k svojim učencem pri zapertih durih, in se tudi drugod vsem večkrat prikazal, enkrat clo 500 učencem in poslednjič so ga vidili vsi v nebo iti. Jezus je toraj res od smerti vstal in tako se je dopolnilo, kar so preroki govorili in tudi on sam večkrat pravil, — tako je Jezus dokazal, da je res Sin živega Boga in njegova vera res božja, — tako nam je dal sladkega upanja, da bodemo tudi mi enkrat od mertvih vstali: "Po človeku (Adamu) je smert, in po človeku (Jezusu) vstajenje mertvih," I. Kor. 15, 21. Potem, ko je bil Jezus od smerti vstal, je 40 dni ostal še na zemlji, svoje učence učil in tolažil, ssv. zakramente vstavil, sv. Duha poslati obljubil, —

3. štirideseti dan po svojem vstajanju je v nebesa šel, in sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega. Ko je prišel namenjeni dan, da bi Jezus k Očetu se vernil, je svoje učence peljal

do Betanije na oljsko goro. V Betanijo je Jezus večkrat dohajal. Ta je bila blizu Jeruzalema. Tukaj jim je obljubil svetega Duha poslati in jim je ukazal v Jeruzalemu ostati in obljubljenega svetega Duha pričakovati. Preden je pa šel v nebesa, je Jezus sosebno prijaznost skazal svojej preljubej materi Mariji, svojim apostelnom in vsem svojim učencem, je raztegnil nad njimi svoje svete roke in jim delil svoj vsemogočni blagoslov. Po tem se je vprico vseh — bilo jih je okoli 120 — vzdignil od zemlje, pa ni naglo zibnil izpred njih oči, ampak počasi je šel v nebesa, da so lahko in dolgo za njim gledali, dokler ga je oblak vzel izpred njih oči. Tako je Jezus ravno na tistej gori, kjer je nekdanj terpeti začel in kervav pot potil, veselo in častljivo v nebesa šel in po tem ne samo svojih učencev temoč tudi nas vse poterdil v svetej veri, da je on vsemogočni gospod, in da je nas vse vnel zvesto spolnovati vse, kar je nam zapovedal, da za njim pridemo v nebeško kraljestvo, zakaj sam pravi: „Grem vam prostora pripravljat, da tam, kjer sem jaz, tudi vi bote“, Jan. 14, 3. Šel je Jezus v nebesa in sedi na desnici Boga Očeta vsemogočnega, to pomeni, da ima Jezus enako oblast, ko Bog Oče in sv. Duh, in da mu gre enaka čast in slava. In to oblast, čast in slavo uživlja Jezus kot Bogčlovek, zakaj vzel je seboj svoje častljivo spremenjeno telo, ga posadil na desnico Boga Očeta in kraljuje ondi v nebesih in na zemlji.

Žalostni so aposteljni in učenci za Jezusom gledali, akoravno ga niso več vidili. Sedaj sta prišla dva angelja in njim rekla: „Kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, kateri je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga vidili iti v nebo.“ Kdaj in zakaj bode pa spet prišel, povejo nam besede apost. vere:

4. Od ondo bo prišel sodit žive in mertve. Jezus je vseh ljudi gospod in odrešenik, ravno tako je pa tudi vseh ljudi sodnik. On sam je judom rekel: „Oce nikogar ne sodi: ampak je vso sodbo Sinu dal; njemu je oblast dal soditi, ker je on sin človekov“, Jan. 5, 22. „Zatoraj so tudi aposteljni oznanovali in vsem ljudem pričevali, da je Jezus sodnik živih in mertvih“, dj. apost. 10, 42. In večkrat je Jezus učil, da bode zopet prišel: „Vidili bodo Sina Človekovega priti v oblakih nebeških z veliko mocjo in velicastvom. In bo poslal svoje angele s trobento in z velikim glašom, in bodo zbrali vse ljudi od cveterih vetrov od konca neba do konca njegovega. In pravicne bo postavil na svojo desnico in hudobne na svojo levico“, Mat. 24. Ko bodo zbrani vsi ljudje — živi in mertvi, to je: pravicni in grešniki — in kakor sv. Janez pravi: mali in veliki, se bodo odperle bukve, in mertvi se bodo sodili po tem, kakor je bilo v bukvah zapisano, po njegovih delih“, skriv. razod. 20, 12. Tukaj bode se razkrilo ne samo vse, kar je človek govoril in storil, temuč tudi kar je mislil in poželjeval. Zakaj da pa? Poslušajte, kaj

pravi sv. Pavl II. Kor. 5, 15. „Vsi se moramo pred Kristusov sodni stol pokazati, da vsak prejme, kakor je delal dobro ali hudo.“ Oh! to bo veselo za pravične, ki so se trudili, premagovali in lepo dopolnovali voljo božjo; oh! to bo pa tudi strašno za grešnike, ki so živeli po grešnem poželenji in se malo marali za božje zapovedi. Ko bo sodba že dokončana, poreče pravičnim na desnici: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta“; po tem se bo pa tudi obrnil na levico in poreče: „Poberite se, vi prekleti, v večni ogenj, ki je pripravljen hudiču in njegovim služabnikom“, Mat. 25. In ne samo duše, temuč tudi trupla pravičnih pojdejo v svete nebesa uživljat neizrečeno veselje in hvalit Boga vekomaj. Grešnikov duše in trupla pa pojdejo v pekel, kjer bodo strašno in grozno terpele vekomaj.

To bode poslednja sodba, ktere imamo pričakovati sodni dan. Človek se toraj dvakrat sodi: prvokrat koj hitro po smerti le sam posebej; drugokrat pa sodni dan pred vsemi ljudmi celega svetá. Bote prašali: Zakaj da kej bo očitna poslednja sodba? Da cel svet in vsi ljudje spoznajo, da je Bog neskončno pravičen, da nikomur dolžen ne ostane, in da dolgo odlaša pa nikoli ne odloži. Da vsi ljudje spoznajo, da je Jezus Kristus res pravi in živi Sin božji, kteremu gre vsa čast in slava vekomaj. In slednjic da se poplača vse dobro in kaznuje vse hudo, ne samo to, kar se je očitno delalo pred ljudmi, temuč tudi to, kar se je godilo na samem in na skrivnem. Kolika čast za pravične, kterim se sedaj marsikdo posmehuje! „Hudobni bodo dušne bridkosti zdihovali: Ti so tisti, kterim smo se mi nekdaj posmehovali in jim gerde priimke dajali. Mi neumneži smo imeli njih življenje za nespametno in njih konec za nečasten. Polej kako so prišteti med božje otroke in njih dedšina je med svetniki“, modr. 5, 3. Spominjajmo se pogostoma poslednje sodbe, in oklenimo se terdno Jezusa Kristusa, kteri bo prišel sodit žive in mertve, sodit nas vse!

S k l e p.

Slišali ste danes, da je Jezus častitljivo od smerti vstal, vesel v nebesa šel in da spet pride sodit žive in mertve. Kaj bi vam h koncu povedal in posebno priporočil? Tole: „Ako ste s Kristusom vstali, iščite, kar je zgoraj!“ Kol. 3, 1. Dalje: „Ne utrudimo se in ne opešajmo, temuč ozrmo se na Jezusa, ki je križ preterpel in sedaj sedi na desnici Boga Očeta“, Hebr. 11, in 12. In slednjic: „Vse, kar se godi, naj bo dobro ali hudo, bo nekdaj presodil Jezus“, prid. 12, 14. Amen.

Zgodovinski izgledi.

Kdo je Jezus Kristus?

* Burja na morji se vleže. Nekega dne je močno poterhalo na izbo sv. Franca Pavljančana. Skoraj brez sape skoči skoz duri nek posel, in naznanuje svetemu možu, da je blizo njegovega rojstnega mesta (Pavla) velika barka v nevarnosti potopiti se. Tudi upanja ni, ladji pomagati, ker jo huda burja strašno goni in premečljuje. Mestjani toraj ga lepo prosijo, naj bi prišel in molil. To slišati sv. Franc hitro poskoči in leti s poslom proti barkostaji. Bilo je viditi vse živo ljudi, ki so vpili, mornarje omilovali, na ves glas molili, pa pomoči le ni bilo. Sv. Franc stopi med nje, — vsi se razveselijo in čakajo, kaj da bo? Že večkrat so namreč se prepričali, da je temu svetemu možu vse-mogočni Bog moči podelil, čudeže delati. Zatoraj so mu naproti klicali: „Oh! pomagaj oče, pomagaj!“ in so kazali na ladjo tam na morji. Svetnik pomigne in vsi pokleknejo. Nekaj trenutkov je on tiho molil, potem proti morju sveti križ naredil in na vso moč zaklical presveto ime: Jezus. In tisti Jezus, kateri je hudej burji na Galilejskem morju zapovedal, da se je ulegla, je uslišal tudi prošnjo sv. Franca in tudi to burjo pomiril in ustavil. Morje je potihnilo in ladja je srečno prijadrala v luko. —

* Naj lepše pozdravljenje. Kristjani sv. kat. cerkve, posebno pa Slovenci, imajo lepo navado, se pozdravljati takole: „Hvaljen bodi Jezus Kristus.“ Odgovarja se pa: „Do vekomaj, Amen!“ Pervemu, ki je začel svoje znance s temi besedami pozdravljati, je bilo ime Francišk iz jezuitarskega reda. Tako je po navadi pozdravljal svoje učence, kadar jih je zjutraj zbujal ali pa pridno učiti se opominjal. Se ve, da so te prelepe besede koj hitro dopadale. Papež Sikstus V. je leta 1590 vsem vernim, ki druge tako pozdravljajo ali pa pozdravljeni tako odgovarjajo, dodelil odpustek petdesetih dni. Kdor se pa privadi, pozdravljati tako, mu je ravno ta papež dodelil popolnoma odpustek o smertnej uri, ako sladko ime Jezusa zaupljivo in pobožno ali izgovarja ali saj, če bi ga izgovarjati ne mogel, v sercu na tihem kliče. Tudi so dodeljeni odpustki pridgarjem, ki ljudem priporočujejo tako po keršansko pozdravljati se. Da se sedajni tako imenovani „razsvitljeni“ kristjani res sramujejo teh lepih, za kristjane preimenitnih besed, dokazuje jasno, da tem razsvitljenim manjka keršanskega nauka, in da se jim je ves keršanski duh razkadil. Vseh drugih misel je bil nek protestant, kateri kot pesnik še sedaj slovi, namreč slavno znani Klopstock. Ta je bil od svojega prijatla Denis-a, ki je bil pesnik in katoljski duhovnik, sprejel prijateljsko pismo. Na koncu tega pisma so bile zapísane besede: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Klopstock mu je takole

odpisal: „Konec vašega pisma mi je bil prav prav všeč; ganil me je. Betlehemijski božji fantiček bodi z vami! — Pri teh besedah mi je na misel prišlo, kar se mi je nekaj na Švajcarskem primerilo in me tudi ravno tako ganilo. Prav lep dan je bil; zlezli smo z voza in šli. Nekaj dobrih Nemcov nas sreča in vsakteri mi je rekel: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Tedaj še nisem vedel, da se ljudje po navadi tako pozdravljajo, in tudi nisem vedel, kako gre na te besede odgovarjati. Pozdej sem zvedel, da gre odgovoriti: „Do vekomaj!“ To se tako lepo prilega, da se mi res čudno dozdeva, da mi to koj hitro na mestu ni v glavo padlo.“ Poslušajte, kaj pravi od teh besed nek drug protestant Karl Steiger: „Kteri je bil pač naj lepši dan mojega Izveličarja? Gotovo tisti dan, ko je v Jeruzalem šel, in silno veliko ljudi ž njim. Ljudje so razgrinjali svoje oblačila po potu, drugi so pa veje sekali iz dreves in stlali na pot, zraven pa stari in mladi klicali: Hozana Sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, kteri pride v imenu Gospodovem!“ Treba je toraj, da ta dan tudi vsi, ki svojega Gospoda spoštujejo, praznično obhajajo; pa ne le vsako leto, ali vsak teden, temuč vselej, ko se srečamo, hočemo palmovih cvetic stiljati našemu Gospodu po tem, da se po starej, prelepej navadi pozdravljamo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Bil sem tako utrudjen, okolj mene tako žalostno, pot tako težaven, in tudi znotraj v sercu je mi bila teža. Kakor se keršanski popotnik razveseli, ko mu v puščavi truma keršanskih bratov naproti pride, ki tudi v Jeruzalem k božjemu grobu romajo: ravno tako se mi je serce ohladilo in pomirilo, ko zagledam lepo trumo romarjev v Maria Cel. Deržali so v rokah bele palice, na ramah so nosili svoje mavhe, in notre nekaj kruha in moke, pobožnih knjig, nobene strehe kakor milo nebo nad seboj, ako ravno je solnce pipekalo. Ko me jamejo srečati, me vsi zaporedoma pozdravljajo! „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Niso slišali, kako sem jim odgovoril; zakaj nisem vedel kaj odgovarjati, premišljeval sem in tuhtal, in ko mu je na misel prišlo, sem res stokrat iz celega serca zdihoval: „Do vekomaj!“ In serce se mi je čudno okrepcalo in razveselilo.“ Tako sta pisala nekatoljčana, in visoko učena nekatoljčana! Katoljski kristjani: najte sedajno modo, poprimite se stare keršanske navade: „Vse poskusite, in kar je dobrega, ohranite!“

Pismenke I. H. S. Teh pismenk ste gotovo že večkrat vidili; pravimo jim: presladko ime Jezusovo. Kako in kedaj so se začele narejati te pismenke, in pomenjati Jezusovo ime, se do jasnega dognati ne da. Nekteri pravijo: „Jesus hortator Sanctorum“, spet drugi: „Jesus hominum Salvator.“ Nekteri so pa teh misli: Znano je, da se je l. 311 Konstantinu Velikemu in njegovej vojski opoldne prikazalo na nebu znamenje svetega križa, na katerem so se lesketale besede: „In hoc signo vinces“ (v tem zamenju boš premagal). Nek star. talijanski malar, ki

je nek prvi zgoraj imenovane pismenke in čerte naredil, je vzel prve pismenke imenovanih besed, pa le od prvih treh besed, ker mu je prostora zmanjkovalo. Včasih se tudi vidijo te tri pismenke, čez nje znamenje sv. križa in spodej tri žreblji. Morebiti kak nevednež pismenke V poznal ni, in mesto nje tri žreblje pridjal. Mislimo si toraj pismenko V narpopred narejeno, čez njo une tri pismenke in dobimo štiri znane pismenke I. H. S. V. to je: in hoc signo vinces.

* Jezus je pravi Bog. Napoleon je nekega večera na otoku Helenskem vojšaka poprašal, ali mu ve povedati, kdo je Jezus Kristus. Vojšak se je izgovarjal, da je imel preveč po svetu opraviti in da mu nič ni časa ostalo, kej takega premišljevati. „Kaj! ves zavzet Napoleon odgovori, ti si kerščen v katoljskej cerkvi, in mi ne veš povedati, kdo je Jezus Kristus? Počakaj, ti pa jaz povem. In jel je od Jezusa govoriti tako serčno in slavno, kakor pravi cerkven učenik in je slednjič pristavil: „Vem in poznam, kaj je človek, pa povem ti, da Jezus ni bil človek, ampak Bog.“

Veliko prav lepih izgledov se nahaja v zgod. katek. I. 98 itd.

* Angeljsko češčenje. Spominjati katoljske kristjane, da je angel Gabriel Mariji oznanil, da bode spočela od svetega Duha, je vstavila sv. kat. cerkev poseben praznik, kteremu pravimo: God vélovečenja Sina božjega, ali oznanenje devici materi Mariji ali pa tudi po Koroškem: Ibehtnica. Te resnice, ktera je za nas naj prva in imenitnejša, nas večkrat opominjati, je sv. kat. cerkev napravila neko molitvo, ktorej pravimo angeljsko češčenje. Kako se pa ta molitev opravlja, je znano; čujte pa tudi, kako je v navado prišla. To molitvo je vpeljal, kakor se ve iz verjetnih sporočil, papež Janez XXII. Kakih sto let popred že se je blizo po vseh krajih vsak večer delapust zvonil. Leta 1327 je pa sv. oče Janez pokazal, naj da se, kader delopust zvoni, trikrat moli: Češčena si Marija, in vsem, ki to molitvo pobožno opravljajo, se je obljubil odpustek desetih dni. 41 let je pri tem ostalo, da se je angeljsko češčenje molilo le zvečer. L. 1368 pa je cerkveni zbor v Lavaux-u zapovedal vsem cerkvenim oskerbnikom, naj da tudi zjutraj kakor tudi zvečer zvoné, in jim protil cerkveno prekletje, če tega ne storijo. Moliti pa je bilo priporočeno pet očenašev v čast peterih Jezusovih ran, in sedem češčena si Marija v čast sedem veselj Marijinih. Že koj prihodnje leto je bilo pa v zboru Besierskem zapovedano, naj da se, kader jame svitati, trikrat pozvoni, in kdor sliši, naj da tri očenaše in češčene-Marije moli, in kateri to delajo, se jim dvajset dni odpustek podeli. Da se tudi opoldne zvoni, in angeljsko češčenje žebra, to izvira od lete imenitne dogodbe. Leta 1456 so mesto Beligrad Turki že čez 4 mesce oblegali. Turški sultan mesto že večkrat zastonj napadši sklene se mesta splošnim naskokom polastiti.

Dvajset ur neprenehoma so se na vso moč bili, in branivci mesta so bili že tako utrudeni, in tako jim je serce vpadlo, da so se že menili podati. — Kar se Janez Kapistran, pobožen, pa tudi serčen Franciskan s podobo Križanega v roci pred kerščanske vojake in prebivavce mesta vstopi, in moli k Bogu in rožnej devici Marii za varstvo in pomoč. „O močno nebes kraljica!“ — je molil — „bodeš-li otroke svojim nevernikom prepustila, ki tvojega božjega Sina zaničujejo, in ki bodo posmehovaje se rekli: „Kje je zdaj Bog Kristjanov?“ — Tako molé se joka in gorke solze toči. Ali kristjane so njegove besede in pogled njegovih solz tako nadušile, da so s pravo serčnostjo na Turke, ki so že v mesto derli, vdarili, jih mnogo tisuč pobili, in druge v beg zapodili. — Ta nepricakovana in slavna zmaga se je sploh le pomoči božjej in zlasti priprošnji Marfinej pripisovala. Zató je zapovedal papež Kalikst III., kader se mu je bila ta zmaga naznanila, da naj se Kristjani po cerkvah vsega kerščanstva za to zmago Bogu in devici Marii, materi božjej posebno zahvalijo v večer spomin tolike dobrote, in da bi se kristjani vsakdan opomnili, na nebes kraljico prav veliko zaupanje imeti, je ukazal, ravno ta papež tudi po celem kerščanstvu med dvema in tremi popoldne angelsko češčenje zvoniti, ker so se o tej uri Turci pri Belegradu zmagali. Pozneje se je jelo opoldne zvoniti. Da bi kristjane spodbodel, natanko in z veseljem moliti „angelsko češčenje“, je papež Benedikt XIII. leta 1724 vsem popolnoma odpustek obljubil, ki enkrat v mescu zakramente svete pokore in svetega rešnega telesa vredno prejmejo, angelsko češčenje nabožno molijo, in zraven tudi za edinost kerščanskih vladarjev in za razširjenje katoliške cerkve Boga prosijo. Tudi je podelil ravno ta papež tem, ki kak dan v letu angelsko češčenje s pobitim sercem molijo, 100 dni odpustek. Sv. Karol Boromej, Milanski nadškof, se ni sramoval z voza stopiti in sred ceste angelsko češčenje požebrati, kakor hitro ga je tega zvon opominjal. Koliko jih je, ki se sramujejo, le za klobuček poprijeti!

* Sveti kraji. Nacaret (dan današnji Nazra, to je cvetlica) je v lepem goratem kraju 24 ur v severno stran od Jeruzalema. Kakor se že davno pripoveduje, je bila hiša, kjer je Maria stanovala, v skalo ob podvezu gore, na ktorej je bilo mesto Nacaret, vsekana jama, z nekoliko predzidjem. Sama ta stanica ni bila pokončana takrat, ko je 67 let po Kr. Vespasian mesto razdjal, in je med razvalinami tako dolgo skrita ostala, dokler je ni sv. Helena, mati prvega kerščanskega kralja Konstantina Velikega, spet našla, in nad stanovanščem sv. božje porodnice naj lepšo cerkev tačas v jutrovej deželi sozidala. Steber (štatva) stoji in naznanuje mesto v tej cerkvi, kjer je angelj Gabriel stal, ko je sv. devici češčenje prinesel in dva črevlja od tod, je drug steber, kjer je Maria klečala. Eden tih stebrov je še

cel. Leta 1251. na god Marijinega oznanenja, namreč 25. marca ali brézna, je sv. Ludovik, pobožni Francoski kralj, v Nacaret prišel, in sv. obhajilo blizo tih stebrov prejel. Leta 1291, ko so celo Palestino neverniki v roke dobili, je bila tudi ta cerkev popolnoma razdjana. Vendar pravijo, da je neki angel hišo Marije v Dalmacio in nekaj let pozneje v Loreto na Laškem prenesel, kjer so nad njo lepo cerkev zidali od zunaj z zlatim nadpisom: „Hiša matere božje, v kateri se je beseda včlovečila.“ Ta kraj je kej imenitna božja pot. — V Nacaretu stoji pa dan današnji ondi klošter franciškanov s cerkvijo v sredi kloštra, in v tej cerkvi je na večne čase sveto mesto včlovečenja Sinú božjega. Kraj ali mesto je pod oltarjem, kakor je taka navada z vsemi svetinjami v jutrovih deželah. Na oltarju goré pa brez prenehanja luči. Na plošči iz mramor-kamna stoji z velikimi čerkami zapisano: „Tukaj se je beseda včlovečila.“ Zadej za oltarjem ste dve v skalo vsekane čumnate ali kamre, v katerih je neki Jožef po poroki stanoval. Obe vkup ste 20 cevljev dolge in 10 široke. Spredej je bila druga čumnata 17 čevljev dolga in 8 do 9 široka, kjer je devica Marija prebivala, ki jo je, kakor smo že rekli, neki angelj v Loreto prenesel. Na njunem mesto stojita zdaj dva oltarja, med kterima so velike šlapnje do svetišča. Okoli 130 do 140 stopinj je bila Jožefova delavnica ali tesarnica, na ktere mesto se je bila precej velika cerkev sozidala, pa so jo bili Turki nekaj poderli, da je zdaj samo kapelica, kjer se vsak dan sv. maša bere. Ne daleč od tod je tudi shodnica ali sinagoga, kjer je Jezus učil in so ga Judje prepodili, ga na verh gore gnali, da bi ga čez pahnili. (Luk. 4.) Ta shodnica je obokano zidovje ločenih ali odpadenih Grekov, v cerkev spremenjeno, kjer pa tudi Franciškanj maševati smejo. V Nacaretu je zdaj okoli 7000 duš Katoleanov, Maronitov, ločenih Gerkov in Turkov; kristjanov je naj več. Dve uri ali kej od Nacareta stoji Kana, kjer je Jezus prvi čudež storil, na odvisu malega hriba. Kdej je bila lepo mesto v Galileji, zdaj pa je revna vas. Sv. Helena je tam, kjer je hiša stala, v kateri je bil Jezus na ženitnini, lepo cerkev sozidala. V lopi so bili trije verči viditi. Zdaj pa ni več ostankov, kakor dva stebra, ki sta znamenja mesta, kjer se je godil čudež. Ne daleč od vasi in blizo pota je studenec ali nekaka rupa ali vodnják, ne globok, pa ima hitro in bistro vodo. Tukej so neki v vino spremenjeno vodo zajeli.

* Betlehem (to je krušišče, krušnica, hiša kruha) stoji skoro na sredi Judeje, dve uri proti jugu od Jeruzalema na skalnatej gori, ki gleda po lepih gričih in dolinah. To mesto so tudi Davidovo mesto imenovali, ker je bil David tam domá. Zdaj je pa Betlehem vas in šteje okoli 1800 duš. Kakih 200 stopinj proti jutru od tod je klošter z lepo cerkvijo, v kateri je rojstno mesto božjega deteta. Pervi kristjani

so ondi kapelico napravili, v kateri je bil hlev, kjer se je izve-
ličar sveta rodil. Cesar Adrian pa je na tem mestu poganskemu
bogu Adonidu spominek postavil s posebno vredjenim češčenjem,
kar je do cesarja Konstantina terpelo. Njegova pobožna mati sv.
Helena je spominek prekucnila in lepo cerkev v čast Marije sozi-
dala. Pod velikim oltarjem je skalnata jama, v kateri je zve-
ličar na svet prišel. V njo se gre po dvojih vibastih ali zvutih
štapnjah. Jama je 38 čreveljev dolga, 11 široka in 9 visoka. Skala
in dno ali tlak sta dragim mramorjem obložena, ki ga je sv. Helena
podarila. V sredi, kamor nikoli dan ne posveti, gori 32 sre-
bernih svetilnic ali lamp. Zadaj proti jutru je kraj, kjer je pre-
čista devica zveličarja sveta rodila. V mramor vdolan serpentin-
kamen, in sreberna zvezda z napisom: „Hic de Virgine Ma-
ria Jezus Kristus natus est,“ (Tu je bil od Marije device Jezus
Kristus rojen) kaže rojstno mesto. Ene stopinje še zad je spomi-
nek jaslic, črevelj visok mramorkamen v podobi zibeli. Cerkev
je vsak teden z drugimi dragimi pregrinjali preprežena. Na sv.
večer gredó kristjani s procesijo semkaj. Spredaj gre pater kvar-
dian frančiškanov, in nese v naročju dete Jezusa. Za njim
gredó drugi duhovni in kristjani in romarji vsak z baklo. Na rojstnem
mestu se evangelje svetega večera poje, in pri besedah: „povili
so dete v plenice“ — povije kvardian Jezusa tudi v plenice,
pred-nj poklekne in s pričujočimi moli. Kraj na polju, kjer je
bilo pastirjem rojstvo po angelcih oznanjeno, je z zidom obdan, kjer
raste okoli 60 oljkinih dreves. Stražnik kraja je gerški (staro-
verski) duhoven. V sredi je jama, kjer je sv. Helena kapelico
materi božjej zidala.

* Prave jasli, ki so bile lesene, so v 7. stoletju z nekaj
kamni od jame v Rim prenesli, kjer se v srebernej shrambi v cer-
kvi matere božje — Maria maggiore — hranijo in o božiču na
ogled in češčenje postavljajo. Od tih pravih jasel je še nekaj zve-
zanih koščekov lesá, ki so skozi steklo v srebernem zavitku
viditi. — Sedajne čase so se tudi napravile pobožne družbe, jaslice
imenovane, katerih namen je podpirati zapuščene sirote. Pervo tako
društvo je bilo v Parizu; pap. Gregor 16. je ga poterdil in mu po-
polnoma odpustek podelil leta 1846. Vse to je sedajni pap. Pij IX.
leta 1853 do 30. septembra poterdil, in na vse jaslice, ki so in se
bojo, razširil. Tudi naša vlada je po ukazu 23. decembra leta 1852
vsem deželnim poglavarjem zaukazala, da take društva podpirajo, ko-
likor je moč. —